

GAZETA RYBNICKA

BEZPŁATNY
MIESIĘCZNIK KULTURALNO-SPOŁECZNY

Nr 9/375

Wrzesień 2002

ISSN 1232-437X

Przedsmak pożegnań?

Była to ostatnia zwyczajna sesja tej Rady i zanim radni rozpoczęli omawianie poszczególnych uchwał ... pozowali do wspólnego, pamiątkowego zdjęcia. Cóż, czas płynie nieubłaganie i w takim gronie radni spotkają się jeszcze tylko raz.

Zaiskrzyło!

Początek tej sesji był nietypowy nie tylko dlatego, że pozwano do zdjęć, ale...

Już na wstępie **Roman Oleś** (BSR) zgłosił do porządku obrad najpierw trzy, a potem kolejne dwa punkty. Jeden z nich dotyczył umieszczenia pamiątkowej tablicy na budowanej właśnie Szkole Muzycznej, a drugi — imiennych głosowań nad uchwałami takimi jak budżet czy absolutorium (!). Swoją propozycją radny wzbudził nieukrywane zdziwienie sporej części radnych. Nie zbrakło kilku ostrych słów, zarzucających R. Olesiovi brak podstawowej wiedzy na temat procedury zgłaszania projektów, a co najważniejsze, podejmowania decydujących dla miasta uchwał. Radnemu „umknęła” znajomość samorządowego abecadła, które każdy członek RM powinien znać i przestrzegać. Stąd też przewodniczący RM **Michał Śmigieński** (BSR), zdecydował, że zaproponowane przez radnego punkty nie zostaną poddane pod głosowanie. Ta decyzja sprawiła z kolei, że radny Oleś nie uczestniczył w dalszej części obrad.

Na początku sesji radni poznali również nowego komendanta policji **Sławomira Salbuta** i życzyli mu powodzenia na nowym stanowisku. O szefie rybnickiej policji i jego planach, związanych ze zwiększeniem bezpieczeństwa w naszym mieście, piszemy na str. 12.

Bank na przyszłość

Radni zdecydowali o wszczęciu procedury, która ma doprowadzić do wyboru banku prowadzącego obsługę budżetu miasta w okresie od 16 marca 2003 r. do 15 marca 2007 r.

Zanim doszło do omówienia uchwały, **Kazimierz Zięba** (SLD) zaproponował wykreślenie jej z porządku obrad. Radny zasugerował, że skoro projekt mówi o przyszłorocznym terminie, to zasadnym wydaje się pozostawienie tej decyzji następnej Radzie. Jednak, jak wyjaśnił prezydent **Adam Fudali** (BSR), procedura przetargowa związana z wyborem banku jest długotrwała i już teraz należy ją rozpocząć, a ostateczną decyzję w tej kwestii i tak podejmie nowa Rada. Uchwałę przyjęto przy jednym głosie wstrzymującym się.

„Tak” dla programu

Jednogłośnie przyjęty został wieloletni program inwestycyjny rozbudowy kanalizacji sanitarnej w Rybniku w ramach realizacji programu ISPA.

Projekt rozbudowy kanalizacji sanitarnej docierającej zmodernizowaną oczyszczalnię

ścieków w Orzepowicach, radni zaakceptowali już w ubiegłym roku. Wówczas to upoważniono Zarząd do podpisania umowy z funduszami Unii Europejskiej na wsparcie finansowe tego projektu. W grudniu ubiegłego roku Komisja Europejska podpisała memorandum finansowe, zobowiązując się tym samym do udzielenia bezzwrotnej pomocy do wysokości 71 321 600 euro. Szczegóły związane z projektem ISPA przypomniał radnym A. Fudali. Prezydent podkreślił, że realizacja tego zadania stanowi ogromną szansę dla całego regionu i doprowadzi do uregulowania gospodarki ściekowej w oparciu o prawo polskie i unijne, nie tylko w naszym mieście, ale również w Gaszowicach i Jejkowicach. A. Fudali wspominał także o konieczności współfinansowania projektu ISPA, które zapewnią kredyt z Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju, zaciągnięty przez PWiK. Z tych środków finansowane będą roboty budowlane w dzielnicach Golejów, Zamysłów i Kamień.

O projekcie rozbudowy sieci kanalizacyjnej realizowanej z Funduszu ISPA oraz o porozumieniu podpisanym z gminami Gaszowice i Jejkowice oraz PWiK można również przeczytać na str. 6.

Wystąpili z GZE

Radni zaakceptowali decyzję o wystąpieniu ze spółki Rejon Energetyczny Rybnik – GZE.

W maju 1995 r. zawarta została umowa między Górnośląskim Zakładem Energetycznym, a Zarządem Miasta, na mocy której GZE sprzedało miastu 56 udziałów po 100 złotych każdy w spółce Rejon Energetyczny Rybnik GZE. W sierpniu tego roku Rejon zwrócił się do zarządu z propozycją odkupu tych udziałów, proponując 850 zł za każdy, co daje łącznie kwotę 47 600 zł.

Jak wyjaśnił wiceprezydent **Romuald Niewelt** (BSR), Rybnik wspólnie ze Świerklanami, Gaszowicami, Jejkowicami i Czerwionką posiadał łącznie 142 udziały. Wszystkim tym gminom zaproponowano ich wykup. — *Jako uzasadnienie podaje się, że w chwili obecnej w GZE przeprowadzana jest reorganizacja i w miejsce 13 rejonów energetycznych powstanie 5 centralnych spółek* — mówił R. Niewelt. — *Stąd też, by nie blokować podejmowanych tam przekształceń, proponujemy podjęcie tej uchwały.*

W trakcie dyskusji nad projektem **Jerzy Rożek** (SLD) wyraził swoje obawy o dalsze funkcjonowanie GZE i wpływ na podejmowa-

ne tam decyzje z uwagi na potencjał współwłaściciela, jakim jest szwedzki koncern elektroenergetyczny Vattenfall AB. Radny zastanawiał się, czy wcześniej nie rozważano możliwości wykupu przez Rybnik udziałów pozostałych gmin co, zdaniem J. Rożka, byłoby lepszym wyjściem z sytuacji. Jednak radni postanowili przyjąć zaproponowany projekt uchwały, przy czym od głosu wstrzymało się 6 osób, a jedna była przeciw.

Woda do poprawki

Ponownie uchwalony został regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków obowiązujący na obszarze Rybnika.

Regulamin był już omawiany podczas czerwcowej sesji, jednak po tym, jak trafił do wojewody postanowiono go przededagować: — *Kontrola wojewody miała zastrzeżenia co do tego, że nie zamieściliśmy w oddzielnym paragrafie informacji o dostępności do usług wodociągowo-kanalizacyjnych, mimo iż były one zawarte w naszym regulaminie, jednak w różnych artykułach* — tłumaczył wiceprezydent R. Niewelt. — *Postanowiliśmy zatem dodać do regulaminu odrębny rozdział szósty, w którym znajdują się dane dotyczące miejsca uzyskania informacji w sprawie dostępu do tych usług.*

Ponadto do regulaminu wprowadzono punkt określający techniczne warunki przyłączenia wodociągowego i kanalizacyjnego. Cały regulamin ponownie poddano pod głosowanie i jednogłośnie przyjęto. Jego treść opublikujemy w jednym z następnych numerów „GR”.

Skonsultują z mieszkańcami

Ustalone zostały zasady i tryb przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Rybnika.

— *Już niebawem wymagane będą zmiany we wszystkich statutach rad dzielnic. Aby tego dokonać, musimy posiadać opinię danej dzielnicy, uzyskaną na podstawie konsultacji. Dlatego zaistniała potrzeba podjęcia takiej uchwały* — wyjaśnił radnym wiceprezydent **Jerzy Frelich** (BSR).

Uchwała obliguje organ wykonawczy miasta (obecnie zarząd, a po wyborach prezydent) do określenia m.in. terminu i czasu trwania takich konsultacji oraz powołania zespołu ds. konsultacji. Każda osoba, która weźmie udział w konsultacjach będzie miała do dyspozycji jeden głos, a swoje stanowisko dotyczące omawianego tematu, będzie mogła przedstawić tylko osobiście poprzez wpisanie się na jedną z dwóch list – głosujących „za” lub „przeciw”. Aby wpisać się na listę trzeba będzie posiadać dowód osobisty lub inny dokument stwierdzający tożsamość. Sprawozdanie z przeprowadzonych w dzielnicach konsultacji trafi do organu wykonawczego miasta, który przedstawi je do akceptacji Radzie. Projekt tej uchwały przyjęto jednogłośnie.

(S)

Kampanię czas zacząć!

W naszym mieście ruszyła kampania wyborcza. Przedstawiciele Bloku Samorządowego Rybnik dokonali uroczystego otwarcia lokalu wyborczego, a sztab SLD – UP przedstawił główne cele, jakie stawia sobie w wyścigu do Rady.

„Stwórzmy Lepszy Dom” – pod takim hasłem pójdzie do wyborów koalicyjny komitet **Sojuszu Lewicy Demokratycznej i Unii Pracy**. Jak poinformował przewodniczący SLD w Rybniku poseł **Andrzej Zając**, główne założenia programu wyborczego opierają się na koncepcji silnego regionu, walki z bezrobociem, zrównoważonego rozwoju miasta i jego dzielnic oraz kompetencji osób, które zasiadają w Radzie. Przedstawiono również sylwetki liderów poszczególnych okręgów, którzy będą ubiegać się o fotel radnych. Są to **Stanisław Lenert, Jan Bujak, Wiesław Zawadzki, Karol Moczkor, Bolesław Korzeniowski, Krzysztof Peters, Stanisław Zwierzyński i Kazimierz Zięba**. Na urząd prezydenta kandydować będzie **Stanisław Kuźnik**, były rybnicki radny. Sztab SLD – UP (www.sld.rybnik.pl) zapowiada, że kampania nie będzie miała charakteru negatywnego, a główny nacisk zostanie położony na spotkania z mieszkańcami wszystkich dzielnic Rybnika.

Podobnie ma wyglądać kampania **Bloku Samorządowego Rybnik**, który idzie do wyborów pod hasłem „Bezpieczeństwo, Samorząd, Rozwój”. Jak

Poparli koalicję

Komitet wyborczy Blok Samorządowy REGION reprezentowany przez gminy i powiaty okręgu wyborczego nr 3 w wojewódzkich wyborach samorządowych, zadeklarował poparcie dla regionalnej koalicji PO–PiS.

Blok Samorządowy Region tworzą przedstawiciele 22 gmin i powiatów naszego regionu, m.in. Raciborza, Radlina, Rydułtów, Jastrzębia, Czerwonki–Leszczyn, Jejkowic, Gaszowic, Rybnika oraz powiatu raciborskiego i rybnickiego. — *Komitet został założony z myślą o osiągnięciu dobrego wyniku wyborczego, ale przede wszystkim z uwagi na dba-*

Kampania wyborcza na łamach „Gazety Rybnickiej”

Tradycyjnie „GR” udostępnia swoje łamy dla komitetów wyborczych, które chcą zamieścić bezpłatne ogłoszenie wyborcze.

- Do 4 października br. zainteresowane komitety mogą dostarczać materiały wyborcze do redakcji „GR”. Do 8 października w siedzibie redakcji można dokonać ostatecznej weryfikacji tekstu.
- Każdy komitet wyborczy ma do dyspozycji 1/2 strony
- Kolejność zamieszczenia materiałów zależy od kolejności dostarczenia ich do redakcji
- Za treść ogłoszeń wyborczych odpowiedzialność ponosi komitet wyborczy
- Nie przewiduje się zamieszczania płatnych ogłoszeń wyborczych

mówi lider Bloku i kandydat na prezydenta **Adam Fudali**, kampania będzie stonowana, choć nie zabraknie zabaw festynowych, a poprowadzą je **Majka Jeżowska i Dariusz Szpakowski**. Podczas otwarcia lokalu wyborczego, który mieści się w pasażu łączącym parking przy ul. Brudnioka z ulicą Sobieskiego, przedstawiono historię powstania Bloku oraz jego główne założenia wyborcze. Program oparty jest na sześciu hasłach: więcej pracy, bezpieczne i zdrowe miasto, bliżej rybniczian, nowoczesna edukacja, lepsze warunki dla sportu i rekreacji oraz poprawa infrastruktury miasta. Oficjalnie przedstawiono również kandydatów na radnych, a ich fotografie wywieszono wewnątrz lokalu. Obok tych, którzy już zdobyli doświadczenie w Radzie, w wyborach wystartują osoby znane z innych „aren” m.in. **Marian Wolny, Piotr Wistuba, Danuta Reclik, Urszula Grzonka, Adam Miczajka** czy **Jacek Mura**. Wśród startujących w wyborach jest 8 kobiet.

łość o zrównoważony rozwój całego naszego subregionu, a jednocześnie poszczególnych jego gmin — mówił o celach powstania Bloku, prezydent Adam Fudali.

Prezydenci, wójtowie, burmistrzowie oraz starostowie gmin i powiatów tworzących Blok Samorządowy Region oraz przedstawiciele koalicji PO–PiS (Platforma Obywatelska oraz Prawo i Sprawiedliwość) wzięli udział w spotkaniu zorganizowanym w Urzędzie Miasta Rybnika. Wśród uczestników byli starosta i wicestarosta powiatu rybnickiego – **Damian Mrowiec i Wincenty Klyta**, prezydenci Jastrzębia, Rybnika i Raciborza – **Janusz Ogiegło, Adam Fudali i Adam Hajduk** oraz wójt Gaszowic **Andrzej Kowalczyk** i burmistrz Radlina **Barbara Magiera**. Do udziału zaproszony został również **Bolesław Piecha** poseł PiS i **Gabriel Cyrulik** – pełnomocnik PiS oraz **Henryk Kretek** – pełnomocnik posła Andrzeja Markowiaka z PO. Był również **Grzegorz Janik** –

Więcej informacji na temat programu i kandydatów z poszczególnych okręgów można uzyskać na stronie internetowej www.bsr.rybnik.pl lub w lokalu przy ul. Sobieskiego 15, czynnym od poniedziałku do piątku od 10.00 do 12.00 i od 15.00 do 19.00, w soboty od 10.00 do 14.00, a w niedziele od 15.00 do 17.00.

Kampanię plakatową rozpoczęła również **Rybnicka Inicjatywa Obywatelska**. Na plakatach lider ugrupowania **Józef Makosz** zachęca do głosowania na RIO.

Do chwili zamknięcia numeru odbyły się tylko dwa oficjalne spotkania dotyczące samorządowej kampanii wyborczej, i o nich właśnie piszemy.

Warto wspomnieć również o przejawach „negatywnej” kampanii, jaką niewątpliwie były anonimowe plakaty dyskredytujące kandydatów Bloku Samorządowego Rybnik. Jak wyjaśnił A. Fudali, w tej sprawie złożono już doniesienie do prokuratury. (S)

kandydat do sejmiku z ramienia PO–PiS. W trakcie spotkania doszło do podpisania deklaracji będącej wyrazem poparcia przedstawicieli Bloku Samorządowego Region dla tej koalicji. Czytamy w niej m.in.: *Mając na uwadze rozwój regionu, w perspektywie zmian gospodarczych zachodzących na Śląsku, widzimy potrzebę posiadania silnej reprezentacji w Sejmiku Śląskim nadchodzącej kadencji.*

O poparciu koalicji PO–PiS pochlebnie wypowiadali się także jej przedstawiciele: — *Tak dobrzy samorządowcy są z pewnością gwarantem tego, że istnieje szansa na zrównoważony rozwój naszego regionu, i że uda się nam wprowadzić do sejmiku samorządowego województwa śląskiego naszych przedstawicieli, synów tej ziemi, by mogli wspierać inicjatywy gospodarcze i społeczne, które państwo będziecie w przyszłości realizować* — mówił H. Kretek.

— *Pokazujemy społeczeństwu, że prawa stro- na również potrafi się porozumieć i skutecznie działać* — podsumował A. Fudali. (S)

Kanalizacja raz jeszcze

Zgodnie z harmonogramem, pierwszy etap rozbudowy kanalizacji sanitarnej w ramach realizacji programu ISPA będzie dotyczył Golejowa, Zamysłowa i Kamienia. Z inwestycji stulecia skorzystają również Jejkowice i Gaszowice. Stosowne umowy podpisano 5 września w Urzędzie Miasta Rybnika.

Pierwsza z umów została zawarta pomiędzy Rybnikiem, a gminami Jejkowice i Gaszowice, gdyż prace kanalizacyjne będą prowadzone również w tych gminach. Umowa określa zasady współpracy i sposoby finansowania robót budowlanych realizowanych w ramach projektu ISPA we wspomnianych miejscowościach. Zgodnie z harmonogramem, prace w tych gminach ruszą w 2004 r. i potrwać do 2007 r. Koszt budowy kanalizacji w Jejkowicach wyniesie prawie 17 mln zł, a w Gaszowicach 14 mln zł i są to wielkości porównywalne z wydatkami jakie przeznaczone zostaną na ten cel w rybnickich dzielnicach. Dokument podpisali prezydent Rybnika **Adam Fudali** i wiceprezydent

Romułd Niewelt oraz wójtowie Gaszowic i Jejkowic – **Andrzej Kowalczyk** i **Jan Jochem**.

— *To porozumienie mówi o tym, że miasto Rybnik bierze na siebie ciężar merytoryczny, związany z prowadzeniem tego projektu* — mówił prezydent Adam Fudali. — *Gminy Gaszowice i Jejkowice z pewnością nie miałyby szans na uzyskanie tak dużego dofinansowania z Unii. Jednak współpraca pomiędzy większym miastem jakim jest Rybnik i mniejszymi gminami doprowadziła do tego, że wspólnie potrafimy zadbać o rozwój i poprawę ekologii na naszych terenach. Po raz kolejny sprawdza się porzekadło, że zgoda buduje, a niezgoda rujnuje.*

— *Realizacja projektu, który wiąże się z tak*

dużymi pieniędzmi, jest z pewnością ponad siły małych gmin takich jak my — mówił wójt A. Kowalczyk. — *Chcemy podziękować miastu Rybnik, że wzięło na siebie ciężar merytorycznej obsługi tego projektu. Dzięki czemu my czujemy się pewniej, a mieszkańcy będą z pewnością mile wspominali to porozumienie. Gaszowice liczą obecnie 8500 mieszkańców, a przewiduje się, że do programu ISPA zostanie włączony teren, na którym na dzień dzisiejszy mieszka 3400 osób, co stanowi 1/3 liczby wszystkich mieszkańców gminy. To duży skok cywilizacyjny w tak krótkim czasie.*

Druga podpisana tego samego dnia umowa została zawarta pomiędzy miastem, a rybnickim Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji i dotyczy współpracy w ramach realizacji inwestycji w dzielnicach **Golejów, Zamysłów i Kamień**.

— *Umowa doprecyzowuje udział „wodociągów” w całej procedurze, gdyż równoległe do funduszu ISPA, inwestycja finansowana jest z kredytu z Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju, który zaciągnął PWiK. Pierwsze roboty budowlane w dzielnicach Golejów, Zamysłów*

c.d. na stronie 10

Fundusz Poręczeniowy

Łatwiej o kredyt

Przedstawiciele Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku podpisali umowę z katowickim Funduszem Poręczeniowym.

Fundusz Poręczeniowy jest instytucją finansową, która formalnie rozpoczęła swą działalność w czerwcu tego roku i udziela poręczeń dla małych i średnich przedsiębiorstw w województwa śląskiego, które chcą zaciągnąć pożyczkę lub kredyt w banku lub w innej instytucji. Fundusz wspomaga więc te firmy, które mają zdolność kredytową, jednak nie są w stanie w pełni zabezpieczyć kredytu bankowego, o który się starają. Jak mówi prezes Funduszu **Tomasz Czarnik**, zgromadzony

kapitał wystarczy obecnie na udzielenie około 75 poręczeń na terenie całego województwa: — *Ile z tych poręczeń zostanie wykorzystanych na terenie, na którym działa Związek zależy w głównej mierze od przedsiębiorców, którzy mogą wykazać mniejszą lub większą aktywność* — mówił T. Czarnik.

Podpisana umowa zakłada, że w biurze Związku, które mieści się w UM Rybnika, powstanie **Punkt Konsultacyjny dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw**. Będzie tutaj

można otrzymać szczegółowe informacje na temat wymogów, jakie należy spełnić przy ubieganiu się o poręczenie kredytowe: — *Stosowne wnioski będzie można pobrać w Urzędzie Miasta. Tutaj będą również udzielane podstawowe informacje co do funkcjonowania i zasad kredytowania. Natomiast wypełnione wnioski składane będą do Funduszu Poręczeniowego do Katowic. Tam będą weryfikowane przez wykwalifikowane osoby* — mówi **Ewa Ryszka**, dyrektor Biura Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku. — *Kredyt można zaciągnąć na okres 48 miesięcy, a jego wysokość może wynieść od 10 tys. do 100 tys. zł. Fundusz będzie poręczał do 50% wartości kwoty kredytu. Taka forma pomocy finansowej jest skierowana do firm krajowych z terenu województwa śląskiego, a przede wszystkim do małych i średnich przedsiębiorstw.*

— *Dzięki powstaniu punktu konsultacyjnego, przedsiębiorcy będą mieli ułatwiony dostęp do informacji, a w konsekwencji do pozyskania poręczenia* — mówił T. Czarnik. — *Na dzień dzisiejszy udzieliliśmy kilka takich poręczeń jednak mam nadzieję, że dzięki stworzeniu punktów konsultacyjnych w innych miastach, będzie ich coraz więcej, a środki będą pracowały i zostaną dobrze wykorzystane.*

W uroczystym podpisaniu umowy (na zdjęciu obok) wzięli udział członkowie Zarządu Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku – prezydenci **Adam Fudali, Ireneusz Serwotka i Adam Hajduk** oraz dyrektor Izby Przemysłowo-Handlowej Rybnickiego Okręgu Przemysłowego **Henryk Myszor**.

(S)

Tym wszystkim, którzy na co dzień nie mają do czynienia z wielkimi finansami, to obco brzmiące określenie może wydawać się niezrozumiałe. Czym więc jest **rating**?

Rating jest niezależną i obiektywną oceną ryzyka kredytowego podmiotu, który zaciąga dług na rynku. Jest to opinia dotycząca możliwości obsługi zobowiązań płatniczych zaciąganych przez dany podmiot. Rating wyrażany jest odpowiednim symbolem według przyjętej skali. Nadawany jest po przeprowadzeniu wszechstronnej analizy nie tylko sytuacji danego podmiotu, ale także otoczenia w jakim działa. Rybnik znalazł się na wysokim miejscu, otrzymując **symbol A**.

Nadany rating odzwierciedla **kondycję finansową miasta**, czyli dotychczasowe wyniki budżetowe, a także poziom oraz strukturę aktualnego i przyszłego zadłużenia. Ocena ta uwzględniła również lokalną sytuację gospodarczą i perspektywy jej rozwoju, m.in. szeroki program inwestycyjny, którego celem jest pobudzenie lokalnej gospodarki. W swojej ocenie agencja Fitch wzięła także pod uwagę możliwości pozyskania przez Rybnik finansowania zewnętrznego, które nie obciążałoby budżetu. Jednym z atutów miasta był fakt pozyskania z funduszu przedakcesyjnego Unii Europejskiej ISPA środków w wysokości 71,3 mln euro (około 280 mln zł) na rozbudowę miejskiej sieci kanalizacyjnej dociągającej zmodernizowaną oczyszczalnię ścieków. Wśród mocnych stron miasta Fitch wymienił również przewidywane inwestycje o znaczeniu krajowym, dobre zarządzanie budżetowe i znaczące finansowanie zewnętrzne.

Stabilny Rybnik

Z końcem sierpnia br. międzynarodowa agencja ratingowa Fitch Ratings nadała Rybnikowi krajowy rating na poziomie A minus z perspektywą stabilną - „A-(pol)”.

Rating krajowy w kategorii A minus oznacza **wysoką wiarygodność kredytową** miasta w porównaniu do innych podmiotów ocenianych w tym samym kraju. Niemniej, według analityków, zmiany w otoczeniu lub warunkach gospodarczych mogą wpłynąć na zdolność do terminowej spłaty tych zobowiązań finansowych w większym stopniu niż w przypadku

Firma Fitch jest jedną z trzech światowych agencji ratingowych. Prowadzi działalność w 75 krajach na świecie. Ocenia instytucje finansowe, banki, przedsiębiorstwa, firmy ubezpieczeniowe, kraje oraz jednostki samorządowe. Jej misją jest wspieranie rozwoju rynku kapitałowego w Polsce i w innych krajach Europy Środkowej i Wschodniej poprzez nadawanie niezależnych, obiektywnych i profesjonalnych ratingów. Firma przygotowuje również analizy rynkowe dla wszystkich uczestników rynku dłużnych papierów wartościowych.

zobowiązań finansowych zakwalifikowanych do wyższej kategorii. Agencja zwróciła uwagę na zagrożenia zewnętrzne, jakie mogą mieć negatywny wpływ na miasto. Pośród nich wymieniła czynniki takie jak presja na kontynuowanie inwestycji, konieczność restrukturyzacji lokalnej gospodarki czy też niesprzyjająca sytuacja gospodarcza w kraju, a także zła kondycja spółek węglowych – w tym również Rybnickiej Spółki Węglowej.

Ratingi nadawane są m.in. podmiotom, które planują emisję papierów dłużnych. Takimi papierami są **obligacje komunalne Rybnika**. Pod koniec czerwca rybniczcy radni podjęli uchwałę w sprawie publicznej

emisji obligacji o łącznej wartości 124 mln zł. Emisja pierwszej transzy o wartości 65 mln zł, planowana jest na jesień tego roku. Kolejne obligacje będzie można kupić do końca 2003 roku – transza na kwotę 31,5 mln zł – i do końca 2004 roku – transza na kwotę 27,5 mln zł (o szczegółach na temat emisji rybnickich obligacji pisaliśmy w sierpniowym numerze „GR”). — *Nadanie tego ratingu jest o tyle istotne, że Rybnik planuje bardzo dużą, jak na warunki polskie, emisję obligacji komunalnych. Jednocześnie jest to emisja publiczna, jakiej na rynku, poza jednym wyjątkiem, nie ma — powiedział Wojciech Lipka, prezes Fitch Ratings w Polsce.*

Jak dotąd przeprowadzanie tego rodzaju audytów finansowych miast przez niezależne firmy jest w Polsce sprawą nową, jednak już powszechnie stosowaną w krajach Unii Europejskiej. — *Ubieganie się o rating i jego publikacja przed wejściem emisji na rynek jest standardem na rynkach zachodnich, standardem, do którego wszyscy emitenci długu już wkrótce będą musieli się dostosować — dodał W. Lipka. Warto podkreślić jest fakt, że rating monitorowany jest przez agencję do momentu ostatecznego wykupu przeprowadzonej emisji, co w przypadku Rybnika nastąpi w 2017 roku. Jeśli wystąpią okoliczności lub zdarzenia uzasadniające taką decyzję, agencja ma prawo w każdej chwili do weryfikacji nadanego ratingu.*

(D)

Już otwarte!

Od 2 września w niemieckim Dorsten, partnerskim mieście Rybnika działa Sklep Antenowy. Uroczyste otwarcie placówki nastąpiło 10 dni później, a uczestniczył w nim również prezydent Adam Fudali.

Wśród gości byli także przedstawiciele ambasady polskiej w Kolonii, ministerstwa przemysłu, urzędów pracy i wspierania działalności gospodarczej, członkowie Koła Przyjaciół Rybnika, reprezentanci partii politycznych i lokalnych izb gospodarczych oraz media. Nie mogło zabraknąć również głównych „bohaterów”, czyli przedstawicieli firm z naszego regionu, których wyroby i usługi można już oglądać i nabywać w Sklepie Antenowym w Dorsten. — *Ta inicjatywa ma promować Rybnik i cały region, jego tradycję, kulturę, rzemiosło oraz naszych przedsiębiorców — mówił o pomysły powstania Sklepu Antenowego Adam Miczajka, wiceprezes Izby Przemysłowo-Handlowej*

Rybnickiego Okręgu Przemysłowego. — *Prezentują się tutaj firmy m.in. z branży budowlanej, elektronicznej, informatycznej, odzieżowej czy zajmujące się produkcją stolarki okiennej. Tak więc przekrój firm jest dość szeroki.*

W Dorsten zapromowało się również samo miasto Rybnik. Pomysł powstania takiego sklepu jest z pewnością trafny i stworzy okazję do pokazania potencjału firm z naszego regionu, co ułatwia znalezienie partnerów i nawiązanie kontaktów handlowych. (S)

Tak przed otwarciem wyglądał Sklep Antenowy, w którym prezentują się firmy z naszego regionu.

Świętowali żołnierze...

15 sierpnia w Rybniku odbyły się uroczystości związane ze Świętem Wojska Polskiego.

Obchody rozpoczęła msza święta w intencji Wojska Polskiego, która tradycyjnie odbyła się w bazylice św. Antoniego. Tuż po jej zakończeniu przedstawiciele władz miasta, delegacje środowisk kombatanckich i służb mundurowych oraz poczty sztandarowe przeszły

w okolicznościowym wystąpieniu **Adam Fudali**. Prezydent wspominał również o pamiętnym „cudzie nad Wisłą” i Bitwie Warszawskiej, którą nazwał zwrotnym punktem w historii dwudziestowiecznej Europy oraz kolejnym przykładem wielkiego męstwa i odwagi polskich żołnierzy.

Podczas uroczystości kombatancki i weterani otrzymali akty mianowania na wyższe stopnie wojskowe. Wręczone zostały także krzyże zasługi

W trakcie uroczystości wręczono żołnierskie odznaczenia.

na rybnicki Rynek. Tam odbył się uroczysty apel wojskowy: — *Pragnę złożyć serdeczne życzenia żołnierzom odbywającym czynną służbę wojskową, żołnierzom zawodowym, kombatanom oraz wszystkim zaangażowanym w obronę polskich granic. Szczere życzenia składam również na ręce żołnierskich rodzin* — mówił

i medale za Zasługi dla Obronności Kraju oraz medale Siły Zbrojne w Służbie Ojczyzny, a uczestniczące w uroczystości delegacje złożyły kwiaty na płycie upamiętniającej pobyt marszałka Józefa Piłsudskiego w Rybniku. Całość uświetniła obecność kompanii honorowej straży granicznej oraz występ Miejskiej Orkiestry Dętej „Rybnik”.

Delegacja władz miasta składa kwiaty na płycie upamiętniającej pobyt marszałka Józefa Piłsudskiego w Rybniku. Zdjęcia: A. Porembski

Następnie w rybnickim **Muzeum** odbyło się spotkanie przedstawicieli władz miasta z kombatanami i weteranami, w trakcie którego prezydent A. Fudali wręczył medale VIII Wieków Rybnika. Trafiły one do działających w naszym mieście stowarzyszeń i organizacji, m.in. Związku Piłsudczyków, Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów Rezerwy oraz Stowarzyszenia Polaków Poszkodowanych przez Trzecią Rzeszę. Medale otrzymali również **Tadeusz Dłużński, Jerzy Komorowski, Alfred Machoczek, Henryk Michalski, Ryszard Pierchała, Zbigniew Ryszard Rusiński** oraz **płk Andrzej Dul**, komendant WKU w Rybniku. Otwarto też wystawy poświęcone Józefowi Piłsudskiemu oraz 80. rocznicy przyłączenia Rybnika do Macierzy.

... oraz mieszkańcy

Tego samego dnia na błoniach w Paruszowcu–Piaskach odbył się festyn świąteczny.

Atrakcji nie brakowało, a każdy mógł wybrać coś interesującego dla siebie. Wystąpiły zespoły „Kurchand”, „Faces Gallery” i „Ice Machine” oraz zespół „OK” z wokalistką **Aleksandrą Łysiak**, znaną z muzycznego programu „Idol”. Gwiazdą wieczoru był zespół „Łzy”, który zaprezentował swoje najpopularniejsze przeboje. Tuż przed rozpoczęciem koncertu wokalistka grupy — **Ania Wyszkoni** — przekazała Radzie Dzielnicy czek, który ma wspomóc powstanie świetlicy środowiskowej dla dzieci z Paruszowca–Piasków. Pomoc finansową zaoferowała również firma GETPOL, która zadbała o gastronomiczną stronę imprezy. Na uczestników świątecznego festynu czekały jednak nie tylko muzyczne atrakcje. O szybsze bicie serca przygotowali mieszkańców piloci specjalizujący się w akrobacjach lotniczych oraz spadochroniarze z rybnickiego aeroklubu. Można było również ocenić sprawność miejscowych strażaków, którzy zaprezentowali swoje umiejętności podczas akcji gaszenia samochodu i ratowania uwieczonych wewnątrz osób. Nie mniejsze emocje wzbudził konkurs... grillowania, a wszystko za sprawą jego uczestników. Tym razem w roli kucharzy, specjalistów w pieczeniu kiełbasek wystąpili przedstawiciele Rady Miasta oraz zarządów rybnickich dzielnic. W twarzowych fartuszkach można było zobaczyć m.in. wiceprezydenta **Piotra Szczyrbowski**, wiceprzewodniczącego RM **Jana Murę** czy członka ZM **Leszka Kuśkę**, a wszyscy starali się, by pieczone specjalia były smakowite i zbytnio się nie przypaliły.

W trakcie świątecznego festynu wręczone zostały również medale VIII Wieków Rybnika. Tym razem okolicznościowe wyróżnienia odebrała kadra kierownicza Urzędu Miasta oraz dyrektorzy jednostek miejskich.

(S)

Pokłon bohaterom

Tradycyjnie już mieszkańcy Rybnika uczestniczyli w uroczystościach upamiętniających rocznicę wybuchu II Wojny Światowej. Hołd bohaterom wydarzeń sprzed 63 lat oddała również młodzież.

W uroczystościach, które odbyły się 1 września na cmentarzu przy ul. Rudzkiej, wzięli udział wiceprezydent **Jerzy Frelich**, wiceprzewodniczący Rady Miasta **Maria Zofia Smolka** i **Jan Bujak** oraz rybniczcy radni. Obecni byli również przedstawiciele Wojskowej Komendy Uzupelnień, członkowie wszystkich działających w mieście związków kombatanckich, harcerze, władze oświatowe oraz gimnazjaliści i młodzież rybnickich szkół średnich. W samo południe przy dźwiękach werbli i hejnału pod Pomnikiem Powstańców Śląskich złożone zostały kwiaty, a szczegóły na temat tamtych pamiętnych wydarzeń przypomniał jeden z uczniów I LO. Delegacje złożyły również kwiaty na mogiłach Żołnierzy Września oraz pod tablicą upamiętniającą *Tych co zostali złożeni*

Uczniowie Gimnazjum nr 1 pamiętali o nauczycielach, którzy zginęli w Katyniu. Zdj.: Michał Tokarz

w obcej ziemi i swych grobów nie mają. Tam właśnie uczniowie Gimnazjum nr 1 wspominali nauczycieli, którzy zginęli w Katyniu, a dawniej byli związani z ich szkołą. Uczestniczący w rocznicy uczniowie Zespołu Szkół Ekonomiczno-Usługowych

przybliżyli także sylwetkę **Jana Kotucza**, który dowodził obroną Rybnika.

Podobnie jak w latach ubiegłych organizatorem uroczystości był Wydział Edukacji Urzędu Miasta. (S)

Strażacki jubileusz

Ochotnicza Straż Pożarna w Chwałęcicach świętowała jubileusz 75-lecia istnienia.

Z tej okazji w remizie OSP odbyła się jubileuszowa uroczystość z udziałem przedstawicieli Zarządu Wojewódzkiego i Zarządu Miejskiego OSP, Państwowej Straży Pożarnej z Rybnika, komendanta gminnego OSP, poczty sztandarowych okolicznych jednostek oraz władz miasta. Prezydent Rybnika **Adam Fudali** życzył wszystkim strażakom i ich rodzinom opieki św. Floriana: – *Dziękuję za wasze zaangażowanie w sprawy związane nie tylko z pożarnictwem, ale za to, że zawsze chętnie służycie społeczności, w której żyjecie* — mówił prezydent.

Jubileuszowa uroczystość była okazją do wręczenia pamiątkowych wyróżnień. Medal VIII Wieków Rybnika z rąk prezydenta miasta odebrał **Tadeusz Bochenek**, prezes świętującej urodziny jednostki OSP w Chwałęcicach. Nie było to jednak jedyne odznaczenie wręczone tego dnia. Uchonorowano również głównych „bohaterów” jubileuszu, czyli strażaków. Sześciu z nich odebrało odznaczenia wzorowego strażaka, a trzech uhonorowano za wysługę lat. — *Nasi druhowie chętnie angażują się we wszelkie prace na terenie dzielnicy, biorą czynny udział w szkoleniach oraz ćwiczeniach i zdobywają nagrody na zawodach pożarniczych* — mówił T. Bochenek, chwalać również młodzieżowe drużyny pożarnicze dziewcząt i chłopców.

Nie zabrakło także wspomnień. Decyzję o powołaniu do życia straży ogniowej mieszkańcy Chwałęcic podjęli w 1927 r., a była ona podyktowana faktem, że pomoc strażaków z Rybnika

zwykle docierała do ich dzielnicy zbyt późno. Pierwszym prezesem OSP był **Wincenty Bochenek**, a wkrótce po rozpoczęciu działalności wybudowano strażnicę, zaś z czasem UM przyznał wsi motopompę i wóz dwukołowy. Pierwszy samochód gaśniczy jednostka dostała w 1974 r., a obecnie strażacy wyjeżdżają do pożaru samochodem marki „lublin”, który otrzymali cztery lata temu. Jednostka brała

czynny udział w wielu akcjach ratowniczo-gaśniczych, m.in. w gaszeniu pamiętnego pożaru lasów w rejonie Kuźni Raciborskiej. W chwili obecnej OSP w Chwałęcicach liczy 58 członków, w tym 11 kobiet.

Jubileusz 75-lecia uświetniła msza święta, a zakończył festyn, który OSP zorganizowała wspólnie z Radą Dzielnicy Chwałęcice. Wśród atrakcji jakie czekały na mieszkańców były m.in. konkursy z nagrodami oraz występy artystyczne. Nie mogło zabraknąć również strażackich popisów i zabawy tanecznej, a jednym z „najjaśniejszych” punktów festynu był... pokaz sztucznych ogni. (S)

Prezes jednostki OSP w Chwałęcicach odbiera życzenia i gratulacje.

Zdj.: S

Urodziny elektrowni

W tym roku zabawę festynową z okazji „Dnia Energetyka” obchodzono huczniej niż zwykle. Stało się tak dlatego, że impreza połączona została z obchodami 30-lecia istnienia Elektrowni „Rybnik” SA.

W urodzinowych uroczystościach wziął udział prezydent **Adam Fudali**, który uhonorował zakład medalem VIII Wieków Rybnika. Podobne wyróżnienie otrzymał również **Tadeusz Sopicki**, wieloletni prezes elektrowni, który obecnie związany jest z fundacją „Ekoterm – Silesia”. Jednak, aby urodziny były naprawdę udane nie mogło zabraknąć zabawy, w której wzięli udział pracownicy elektrowni, ich rodziny oraz mieszkańcy. Na terenie Ośrodka Sportów Wodnych i Rekreacji w Stodołach atrakcją „goniła” atrakcję. W konkursach i zabawach swoje umiejętności sprawdzały nie tylko dzieci. Dorośli mogli zagrać w szachy czy cymbergają, a nawet spróbować swych sił w rzucie ...wałkiem i oponą. W trakcie imprezy poszukiwano rówieśnika jubilatki oraz osoby, która największą wie o tym zakładzie. Można było również odbyć wyprawę bryczką lub rejs statkiem. Ci, którzy woleli suchy łód z zaciekawieniem słuchali dowcipnych opowieści znanego satyryka **Krzysztofa Piaseckiego**, który niepodzielnie panował na estradzie. O muzyczne atrakcje zadbał m.in. **Halina Benedykt, Alina Pszczółkowska, „Jorgusie”** oraz **Andrzej Rybiński**. Na urodzinowym przyjęciu nie mogło zabraknąć tradycyjnego tortu i szampana oraz odśpiewanego hucznie „Sto lat”, a życzenia wszystkim pracownikom złożył prezes **Jerzy Chachuła**. (S)

Kanalizacja raz jeszcze

c.d. ze strony 6

i Kamień, będą realizowane właśnie z tych środków — mówi Róża Korbel – pełnomocnik prezydenta ds. ISPA. — Mijmy nadzieję, że w tym roku rozstrzygnie się pierwszy przetarg, a z początkiem przyszłego roku będziemy już na placu budowy.

O trudnych negocjacjach z EBOR-em i podpisanej umowie gwarancji i wsparcia przypomniał wiceprezydent **Romuald Niewelt**, a o przygotowaniach do przetargu mówił prezes PWiK **Janusz Karwot**. Pierwszy przetarg na 16,5 mln euro ogłoszono 9 września.

Zgodnie z wycenieniami, w Golejowie, Zamyślowie i Kamieniu powstanie około 90 km nowej sieci kanalizacyjnej. Natomiast cała inwestycja, ponad 600 km sieci, ma objąć 95% terenu miasta i 150 tys. mieszkańców. Co zatem czeka rybniczanie z związku z budową kanalizacji? Jakie koszty trzeba będzie ponieść? Otóż, jak wyjaśnił wiceprezydent R. Niewelt: — *Koszt zależy od tego, jak daleko dana posesja oddalona jest od studzienki zdawczo-odbiorczej. Podłączenie musi odbywać się według prawa budowlanego, więc konieczne jest posiadanie projektu oraz wszystkich pozwoleń i uzgodnień. Żeby nie było windowania cen przez firmy, które przygotowują projekty, uzgodniona została kwota za jaką mogą być one wykonywane. Wynosi ona 500 zł. Prace można wykonać we własnym zakresie lub też zlecić dowolnym firmom. Pod tym względem różnice cenowe są znaczne. Jednak w naszym przekonaniu cena powinna wahać się w granicach od 500 do 1000 zł. Tak więc całkowity koszt podłączenia wyniesie ok. 1500 zł. Oczywiście mogą być przypadki, w których cena będzie wyższa, z uwagi na fakt, że posesja położona jest dalej lub konieczne będzie przerobienie całej instalacji wewnętrznej. Dla mieszkańców pomocna może okazać się oferta banku BPH, w którym otwarta jest linia kredytowa, dzięki której 50% kosztów podłączenia można uzyskać w formie kredytu niskooprocentowanego, rządu 6%* — mówił R. Niewelt. — *Istnieje obowiązek podłączenia się do kanalizacji i to jest zapisane w uchwale o zasadach utrzymania porządku i czystości w naszym mieście. Będziemy prowadzić kontrole i przypominać mieszkańcom o konieczności przyłączenia się. Nie po to przecież realizujemy tak potężną inwestycję, by z niej nie korzystać.*

Jak wyjaśnił wiceprezydent, kanalizacja będzie realizowana w czterech kierunkach – północnym (Wielopole, Kamień, Golejów, Ochojec, Grabownia), zachodnim (Orzepowice, Zebrzydowice, Gaszowice,

Skrótem...

Parking dla mieszkańców

Przychylając się do próśb mieszkańców Rybnika w sprawie możliwości parkowania obok Urzędu Miasta w terminach płatności podatków, prezydent Rybnika **Adam Fudali** podjął decyzję o bezpłatnym udostępnieniu dziedzińca UM (wjazd od ul. Miejskiej). Po raz pierwszy z możliwości parkowania przed urzędem mieszkańcy skorzystali w dniach 12, 13 oraz 16 września br.

Doradzą przedsiębiorcom

Bezpłatny Punkt Konsultacyjno-Doradczy stwarza małym i średnim przedsiębiorcom możliwość skorzystania z usług doradczych i informacyjnych, związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Mimo, iż punkt mieści się w Żorach, o bezpłatną poradę mogą zwracać się przedsiębiorcy z całego regionu. A można tutaj uzyskać informacje na temat administracyjno-prawnych aspektów prowadzenia działalności gospodarczej czy możliwości finansowania zewnętrznego. Rzecz dotyczy w głównej mierze ofert bankowych, firm leasingowych, funduszy poręczeniowych, pożyczkowych i kapitałowych. W Punkcie Konsultacyjno-Doradczym każdy przedsiębiorca uzyska również szczegółowe dane dotyczące projektów pomocowych dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz programu PHARE. Punkt prowadzi **Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości w Żorach, Al. Wojska Polskiego 4, tel. 435 06 06.** (S)

Jejkowice), południowym (Zamyśłów, Niedobczyce, Niewiadom, Radziejów) oraz wschodnim (Paruszowiec, Ligota, Gotartowice). — *Na tych wszystkich kierunkach musimy pracować niemal równocześnie żeby otrzymać zadawalające efekty* — mówił R. Niewelt.

Przypomnijmy: na rozbudowę miejskiej sieci kanalizacji dociąjącej zmodernizowaną oczyszczalnię ścieków, z przedakcesyjnego funduszu Unii Europejskiej ISPA, Rybnik otrzyma 71 mln euro bezzwrotnej dotacji. (S)

Telewizyjny piknik

29 września br. na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Kamieniu odbędzie się „Rybnicki Piknik z Telewizją Katowice”.

W programie:

- 12.00 – otwarcie pikniku
- 12.05 – The Stage
- 12.30 – Telewizja na estradzie
- 12.35 – Perły i Lotry
- 13.00 – Telewizja na estradzie
- 13.05 – Badoo
- 13.40 – Extra Formacja Górali Beskidzkich
- 14.20 – Ice Machine
- 14.50 – Telewizja na estradzie – Magda Różycka i „Klub Globtrotera”
- 14.55 – Underground
- 15.30 – Telewizja na estradzie
- 15.35 – Pokaz mody
- 15.55 – Telewizja na estradzie
- 16.00 – Mirosław Szoltysek i Wesołe Trio
- 16.40 – Telewizja na estradzie
- 16.45 – Tatra Roma
- 17.30 – Telewizja na estradzie
- 17.40 – Formacja Taneczna Mad-Mil
- 17.55 – wystąpienie prezydenta Rybnika i dyrektora TV Katowice
- 18.00 – Carrantouhill
- 19.00 – Budka Suflera

Jubileusz „Przygody”

Ocalają część kultury...

Zespół, od 1996 roku działający jako Ognisko Pracy Pozaszkolnej – Zespół Tańca Ludowego „Przygoda”, powstał z pasji nieodżałowanej pamięci **Renaty Hupki**, pierwszego choreografa i długoletniego dyrektora. Dziś trudno

wspiera powstałe w 1993 roku Stowarzyszenie Miłośników Kultury Ludowej „Przygoda”, którego większość członków stanowią rodzice związanych z zespołem dzieci. Głównym zadaniem stowarzyszenia jest gromadzenie

Tradycja, tradycja... leit motiv ze słynnego musicalu „Skrzypek na dachu” doskonale wyraża potrzebę ciągłości dla zachowania tożsamości każdej, najmniejszej nawet grupy społecznej. W dobie gwałtownych zmian we wszystkich prawie dziedzinach życia społecznego, w tym w szeroko pojętej sferze kultury, z obchodzącą swoje 30-lecie „Przygodą” w budowaniu tradycji mogłoby konkurować niewiele – kilka instytucji kulturalnych, chórów, orkiestr dętych... Przez żadną jednak z nich nie przewinęły się dosłownie tysiące dzieci i młodzieży tworzących wspólnie tradycję zespołu opartą na szacunku do kultury ludowej, przywiązaniu do regionu i miasta oraz godnym go reprezentowaniu.

uwierzyć, że bazą był skromny dziewięcypięcioletni zespół wokalny stworzony przez **Janusza Sporka** w SP 2. Tradycję, jakżeby inaczej, podtrzymała córka **Renaty Anity Geratowskiej**, przejmując OPP-ZTL „Przygoda”, w której się praktycznie wychowała i z którą związała swoje życie zawodowe. Z równą mamie determinacją pracuje, by „Przygoda” nadal była rybnickim produktem eksportowym najwyższej jakości, nie tracąc jednocześnie walorów placówki rozbudzającej artystyczne zainteresowania dzieci i młodzieży oraz uczącej siły charakteru i samodzielności. W ostatnich latach „Przygodę” śmiało można też nazwać placówką integracyjną. W zajęciach biorą udział osoby niepełnosprawne, szczególnie te związane z Warsztatami Terapii Zajęciowej rybnickiego koła Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym. Kolejne grupy taneczne nadal zdobywają najwyższe laury na festiwalach młodzieży szkolnej. Zespół oświetlenia miejskie i regionalne uroczystości, wojażuje po świecie, prezentując polski folklor. „Przygoda” koncertowała na wszystkich prawie kontynentach: w Kanadzie, RPA, Meksyku (dwukrotnie), Peru (najwyższy laur na światowym festiwalu folklorystycznym w tym kraju), wielokrotnie we Francji, Niemczech, Włoszech, a także Turcji, Austrii, Izraelu, Danii, na Litwie i Ukrainie. Ale to od święta, a wiele dzieje się też „na co dzień”. W skład OPP-ZTL „Przygoda” wchodzi również cztery koła plastyczne: sztuki ludowej, bukietarstwa oraz dwa malarstwa i rysunku. Efektem ich pracy są do roczne konkursy plastyczne i wystawa. Ostatnio w skład ogniska weszła także dziewięcioletnia grupa wokalna powstała przy II LO. Aktualnie uczestnikami zajęć jest ok. 650 dzieci i młodzieży w 35 grupach, a siedziba przy ul. Szkolnej pęka w szwach. Ciągłe bowiem środki finansowe, jakimi „Przygoda” dysponuje nie wystarczają na wszystko. A jak wiadomo, oświata to niezbyt zasobny mecenas, a i na sponsorów liczyć coraz trudniej. Organizacyjnie zespół

Podczas jubileuszowego koncertu w TZR.

Zdj.: arch. „Przygody”

dotychczasowych funduszy na działalność – zakup strojów, środki na wyjazdy itp. Zespół może też zawsze liczyć na miasto...

•••

Podobnie, jak miało to miejsce przy okazji „srebrnego” jubileuszu pięć lat temu, kolejną rocznicę „Przygoda” uczciła zapraszając gości na **Międzynarodowy Festiwal Folkloru**. Wzięły w nim udział grupy folklorystyczne z Indii, Serbii, Grecji, Ukrainy, Rumunii oraz zespół „Komes” z Kędzierzyna Koźła. Zespoły zaprezentowały się w uroczystej parady w centrum miasta, koncertowały również kilkakrotnie, w tym specjalnie dla uczniów rybnickich szkół, w Teatrze Ziemi Rybnickiej, gościły w rybnickich dzielnicach oraz ościennych gminach. Wystąpiły też dla pensjonariuszy domów opieki w Rybniku przy ul. Żużlowej oraz w Gorzycach. Reprezentację uczestników festiwalu przyjął też w Urzędzie Miasta prezydent **Adam Fudali**. Tak więc pierwszy tydzień września upłynął w Rybniku pod znakiem muzyki i tańca.

Przedstawiciele wszystkich grup zagranicznych byli również gośćmi koncertu jubilatki w TZR. Na jego wstępie dyrektorka **Anita Geratowska** uhonorowała najbardziej „uzależnionych” od „Przygody”, kryjących się zazwyczaj w cieniu kul pracowniczych OPP i przyjaciół zespołu. Wyróżniono związaną z „Przygodą” od 10 lat szefową kapeli **Zofię Basztoń**, najprawdopodobniej jedyną w Polsce studiującą prababcię, a obok niej prawdziwego weterana, członka kapeli **Leona Ryszkę**, plastyczkę **Krystynę Kapustę**, muzyka-akompaniatora **Marzenę Czerwińską-Konsek**, „prawą rękę” szefowej **Elżbietę Jaszczuk**, „złotą rączkę” **Kazimierza Opalkowskiego**, dbającą o czystość siedziby **Halinę Kszuk**, opiekującą się strojami **Krystynę Teper**, przewodniczącą Stowarzyszenia Miłośników Kultury Ludowej „Przygoda” **Józefa Klinka** oraz jego księżową **Grażynę Belkius**, a także bezinteresownie opiekującą

się zespołem w czasie różnych wyjazdów lekarkę **Grażynę Ochman**. A po podziękowaniach na scenie zapanowała niepodzielnie „Przygoda”. Koncert rozpoczęli weterani – grupa ...dziesięciolatek, która ulubioną „Orawę” zadedykowała pamięci **Renaty Hupki**. Następne dwie godziny programu pod hasłem „*Jesień, zima, wiosna, lato*” udowodniły, że „Przygoda” ma godnych następców. Panią dyrektorkę cieszy, że do zespołu trafia ostatnio coraz więcej chłopców. Przyjmowane jest każde dziecko, bez względu na uzdolnienia, ale żeby później trafić do grupy reprezentacyjnej, trzeba się nieźle napracować. O popularności zespołu świadczy fakt, że przyprowadzane są nawet 3-latkę, a górna granica wieku w ogóle nie istnieje.

Po koncercie dyrektorka **A. Geratowska**, jak na urodziny przystało, odebrała wiele życzeń i kwiatów m.in. od prezydenta **Adama Fudalego** i przewodniczącego RM **Michała Śmigiełskiego**, władz oświatowych, przedstawicieli placówek

c.d. na stronie 13

Nowe władze, nowe zadania

Monitoring wizyjny miasta, wzmożone kontrole dyskotek, profilaktyka na rzecz osób uzależnionych, rowerowe patrole policyjne - to tylko niektóre zadania jakie będą realizowane dla poprawy bezpieczeństwa w naszym mieście. O planach tych rozmawiali prezydent Adam Fudali oraz nowy komendant rybnickiej policji Sławomir Sałbut.

Nadkomisarz Sławomir Sałbut ma 31 lat. Ukończył Uniwersytet Łódzki na Wydziale Prawa i Administracji oraz szkołę policyjną w Szczytnie. Pochodzi z Pszowa, a obecnie mieszka w Rybniku: — *Karierę policyjną rozpoczynałem w Wodzisławiu, a następnie przenieśliem się do Rybnika. Pracowałem w wydziale dochodzeniowo – śledczym w sekcji, która zajmowała się zwalczaniem przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu. Byłem również nieetatowym zastępcą naczelnika wydziału prewencji Komendy Miejskiej Policji w Rybniku. W wieku 27 lat zostałem komendantem komisariatu policji w Czerwionce–Leszczynach* — mówi komendant.

S. Sałbut ukończył również Helsińską Szkołę Ochrony Praw i Wolności Człowieka w Warszawie. Brał udział w kilku konferencjach związanych z bezpieczeństwem i ochroną godności człowieka w kontekście poszerzenia Unii Europejskiej. Nie jest to bez znaczenia, gdyż Urząd Miasta i policja chcą współpracować w zakresie pozyskiwania środków pomocowych UE i organizacji pozarządowych. Już teraz wiadomo, że przedstawiciele policji i miasta wezmą udział w szkoleniu, które ma przybliżyć tajniki pisania programów unijnych, ich zakres i formę. Jednak to nie jedyne wspólne plany. Zgodnie z ustaleniami, w mieście ma zostać zbudowany monitoring wizyjny. Specjalne kamery, które zostaną zamontowane w miejscach największych zagrożeń pozwolą szybciej reagować na kradzieże, rozboje i akty wandalizmu: — *Na podstawie analizy bezpieczeństwa i porządku sporządzonej przez komendę miejską policji w Rybniku będziemy próbowali objąć monitoringiem najpierw tzw. pierwszą strefę, czyli centrum miasta – rejon Rynku i Placu Wolności* — wyjaśnił S. Sałbut. — *Sprawy finansowe i techniczne związane z budową ustali miasto. W dalszej kolejności monitoring ma objąć Boguszowice–Osiedle, Nowiny, Chwałowice i Niedobczyce.*

W czasie spotkania nie mogło zabraknąć rozmów na temat młodzieży i najczęstszych przestępstw z nią związanych. Powróciła wciąż aktualna niestety sprawa dewastacji dokonywanych po opuszczeniu przez nią dyskotek. Problem ten dotyczy głównie Niewiadomia. — *Nie jesteśmy przeciwnikami dyskotek, jednak w ich rejonie musi być bezpiecznie* — wyjaśniał komendant. Stąd też w dalszym ciągu prowadzone będą wzmożone kontrole tych obiektów, m.in. pod względem sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim i nietrzeźwym oraz dostępności narkotyków. Policja zapowiada, że będzie walczyć z narkotykami również w szkołach. Pomoc trafi także do rodziców, którzy będą mogli wziąć udział w specjalnych

Zdj.: BRP UM

pogadankach. Pozwolą one ustalić, czy ich dziecko ma do czynienia z narkotykami oraz przybliżyć konsekwencje prawne, jakie wiążą się z ewentualnym rozprowadzaniem i posiadaniem

c.d. na stronie 27

„Nie pytaj co dzielnicca może zrobić dla ciebie, ale co ty możesz zrobić dla dzielniccy” – tak brzmi hasło, którym kierują się autorzy programu „Bezpieczny sąsiad – dobra dzielnicca”.

B... jak bezpieczne Boguszowice!

Dzielnica Boguszowice z pewnością nie należy do bezpiecznych, dlatego też z inicjatywy mieszkańców podjęto decyzję o powstaniu Stowarzyszenia „Aktywna Dzielnicca”. Ma ono zintegrować i zaktywizować społeczność lokalną, kształcić i promować dzielnicę. Obecnie Stowarzyszenie jest w fazie rejestracji, jednak jego założyciele już uzyskali dofinansowanie z Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce i Amerykańskiej Fundacji Wolność w Warszawie na realizację programu „Bezpieczny sąsiad – dobra dzielnicca”. Co prawda działa się to jeszcze pod szyldem Uczniowskiego Klubu Sportowego „Osiemnastka”, ale dzięki temu udało się napisać program i znaleźć w gronie 12 organizacji pozarządowych z całej Polski, którym przyznano dofinansowanie.

c.d. na stronie 27

Dzieci pod nadzorem

Rybnicki policjanci nie zapominają również o uczniach. To właśnie z myślą o nich zorganizowano spotkania, które mają na celu wpojenie im zasad bezpiecznego zachowania się na drogach.

Jedno z takich spotkań pod hasłem „Bezpieczna droga do szkoły” odbyło się w **Domu Kultury w Niedobczycach**. W jego trakcie najmłodszy uczniowie tamtejszej podstawówki wysłuchali wskazówek policjantów na temat tego jak poruszać się po drogach i bezpiecznie przechodzić przez ulicę. Najlepsi z nawcy przepisów ruchu drogowego otrzymali nagrody.

Dzieci obejrzały również film na temat zachowania wobec psów, a policjanci radzili jak reagować w przypadku kontaktu z agresywnym czworonogiem. Spotkania o podobnym charakterze od początku września odbywają się w rybnickich szkołach, a policjantom pomagają również funkcjonariusze Straży Miejskiej oraz... strażacy.

c.d. na stronie 27

Strażacy demonstrowali dzieciom swoje umiejętności.

Zdj.: F.K.

Blżej Unii Europejskiej... (7)

Wspólną walutą Unii Europejskiej jest euro. Szacuje się, że w obszarze funkcjonowania europejskiego pieniądza żyje ponad 300 milionów ludzi. Ludzie ci wytwarzają prawie dwadzieścia procent produktu światowego i przyjmują taką samą część światowego eksportu. UE należy więc do potęg handlowych, a samo euro powinno z biegiem czasu zostać jedną z ważniejszych walut na świecie.

Decyzja o wprowadzeniu wspólnej waluty zapadła cztery lata temu na szczycie w Brukseli, a poprzedzona była przede wszystkim liberalizacją przepływu kapitału w UE oraz wzmocnieniem koordynacji polityki gospodarczej państw członkowskich. Powstał też Europejski Instytut Walutowy we Frankfurcie oraz Europejski System Banków Centralnych z Europejskim Bankiem Centralnym na czele.

Wprowadzenie europejskiej waluty podzielone zostało na trzy etapy. W okresie przygotowawczym (1998 r.) zainteresowane państwa musiały spełniać konkretne warunki ekonomiczne, pozwalające na wspólne „uwalutowienie”. Wymogiem stało się przyjęcie niezbędnego prawodawstwa oraz przystosowanie krajowych systemów finansowych do wprowadzenia nowej waluty. Kolejnym etapem był tzw. okres przejściowy (1999–2001 r.), w którym euro stało się samodzielną walutą i zaczęło być używane tylko w rozliczeniach bezgotówkowych. Usztywnione zostały więc kursy walut państw zakwalifikowanych do Unii Gospodarczej i Walutowej (UGW), a nowe emisje instrumentów finansowych prowadzone były wyłącznie

w euro. W okresie końcowym (2002 r.) wprowadzono do obiegu banknoty i monety euro, a narodowe pieniądze zostały stopniowo wycofane. Tym samym płace, świadczenia socjalne i transakcje detaliczne na obszarze państw UGW dokonywane są w euro. Jednak nie wszystkie kraje „piętnastki” zgodziły się na ujednoczenie monet i banknotów w portfelach swoich obywateli. Wyjątkami są Wielka Brytania, Dania i Szwecja, które nie przystąpiły do Unii Gospodarczej i Walutowej.

Monety UE wprowadzone do obiegu z początkiem stycznia br. mają nominały 1, 2, 5, 10, 20, 50 eurocentów (europejskie grosze) oraz 1 i 2 euro. Banknoty natomiast 5, 10, 20, 50, 100, 200 oraz 500 euro. Nie zawierają one symboli narodowych, a motywy graficzne, to elementy architektury symbolizujące otwartość, chęć współpracy i porozumienia między krajami.

Dla unijnych mieszkańców wspólna waluta, to przede wszystkim mniejsza inflacja, brak potrzeby wymiany walut podczas zagranicznych podróży oraz możliwość zakładania rachunków i lokat bankowych w dowolnym państwie członkowskim.

Uczestnictwo w Unii Gospodarczej i Walutowej nie jest warunkiem przystąpienia do Unii Europejskiej, jednak w kilkuletniej perspektywie – po spełnieniu wymaganych kryteriów i udziale w Europejskim Systemie Walutowym II – Polska będzie mogła wejść do tak zwanej strefy euro.

Krzysztof Jaroch

Ocalają część...

c.d. ze strony 11

kultury oraz zaprzyjaźnionych zespołów, w tym uczestników festiwalu.

...

— Czego możemy sobie życzyć na następne lata? — zastanawia się Anita Geratowska. — Byśmy nie musieli stale od nowa udowadniać, że to co robimy jest ważne, a pieniądze, które uzyskujemy są nam naprawdę potrzebne. Poza tym nasza baza od dawna jest już za ciasna. Mamy tylko dwie sale, jest jedna szatnia i dwie ubikacje, stąd też kiedy na jednej zmianie spotyka się 120 dzieci, panuje tutaj ogromny tłok. Bardzo lubimy to miejsce, szczególnie ja, gdyż tutaj właśnie się wychowałam, ale sytuacja staje się coraz bardziej uciążliwa. Być może znajdzie się budynek do przejścia, gdyż szkoły są coraz mniej liczne. Wyjściem z sytuacji byłoby również dobudowanie przynajmniej jednej sali. Chciałabym też podziękować za zaangażowanie rodzicom – członkom stowarzyszenia, których składki są najpewniejszym sponsoringiem. Nie zawiodło nas również miasto, ani PZU – Życie, a także drobni darczyńcy. Za gościnność dziękuję szczególnie zajazdowi „U Danusi” oraz restauracji „Dworek”.

„Przygodzie” życzymy, by nadal pielęgnowała tradycję i z sukcesem przekazywała wartości polskiej kultury ludowej, szczególnie w kontekście wstąpienia naszego kraju do Unii Europejskiej. Ocalając część kultury rodzimej, śląskiej i narodowej, ocala część kultury europejskiej...

(r)

.....

Dodatkową przeszkodą, która odstraszała potencjalnych beneficjentów programu SAPARD, była nadmierna biurokracja oraz fakt, że inwestycje należy samodzielnie sfinansować, a dopiero potem można ubiegać się o unijne pieniądze. Stąd trudno mówić o rekordowym zainteresowaniu tym programem. Wiadomo jednak, że kilka gmin uczestniczących w spotkaniu zdecydowało się przygotować wnioski o pomoc finansową, a specjaliści z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa radzili im jak je poprawnie wypełnić. Uczestnicy spotkania pytali o to, czy wniosek musi zawierać studium wykonalności i dane dotyczące wpływu inwestycji na środowisko oraz czy w jednym wniosku można połączyć kilka zadań. Rozmawiano również na temat pieniędzy, jakie może otrzymać nasze województwo w ramach programu SAPARD i inwestycji, które nie mogą liczyć na unijne fundusze. H. Kolasa wyjaśniał, że poprawny wniosek musi zawierać informacje finansowe, dokładny opis inwestycji oraz jej przewidywane efekty. — *Posługując się językiem sportowym, SAPARD to przedbieg do pieniędzy strukturalnych, które otrzymamy wraz z członkostwem w Unii Europejskiej* — mówił S. Gmitruk. — *Nauczmy się pozyskiwać unijne środki już teraz. Wykorzystajmy tę możliwość i pokażmy, że rolnictwo w tym regionie jest silne.*

(s)

Szansa dla gmin rolniczych

Dla kogo SAPARD?

W Urzędzie Miasta Rybnika odbyło się spotkanie dotyczące realizacji programu SAPARD na terenie województwa śląskiego.

Program ten został opracowany przez Unię Europejską z myślą o wsparciu przebudowy rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich w krajach Europy Środkowo-Wschodniej, które kandydują do Unii. Stąd też w ramach programu SAPARD każdy rolnik, grupa producentów czy też gmina w Polsce może ubiegać się o pomoc finansową. Przedsięwzięcia objęte programem dotyczą poprawy przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych i rybnych, wspierania inwestycji w gospodarstwach rolnych oraz rozwoju i poprawy infrastruktury obszarów wiejskich.

I właśnie zagadnienia związane z pomocą finansową na zadania objęte ostatnim z wymienionych działań były tematem spotkania, które odbyło się w Rybniku. Do udziału w nim zaproszony został

dyrektor śląskiego oddziału Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa **Stanisław Gmitruk** i jego zastępca **Henryk Kolasa**. To właśnie oni radzili członkom Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku, jak pozyskać unijne środki na realizację sieci wodociągowych, kanalizacji, oczyszczalni ścieków czy dróg lokalnych. Wśród uczestników spotkania byli przedstawiciele gmin wiejskich lub miejsko-wiejskich, gdyż to właśnie do nich adresowany jest SAPARD. Natomiast gospodarz spotkania, przewodniczący Związku, prezydent **Adam Fudali** wspominał o trudnościach, jakie wiążą się z realizacją tego programu. O kłopotach mówili również przedstawiciele Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa: — *Program SAPARD został wprowadzony z dużym opóźnieniem. 16 września upływie ostateczny termin składania wniosków. Mało czasu pozostaje również na realizację inwestycji objętych programem* — mówił S. Gmitruk.

Ważne są tylko te dni, których jeszcze nie znamy...

Tak o przyszłości uczniów i nauczycieli mówiła Maria Malinowska, nowa dyrektorka II LO im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, podczas oficjalnego rozpoczęcia roku szkolnego, które miało miejsce 2 września w TZR.

Wspólnie z uczniami i pedagogami tej placówki, nowy rok szkolny powitali prof. **Tadeusz Sławek**, były rektor Uniwersytetu Śląskiego, **Adam Fudali** i **Jerzy Frelich** – prezydenci Rybnika oraz **Michał Śmigieński** – przewodniczący Rady Miasta, a także przedstawiciele

będzie działać dyskusyjny klub filmowy, pracownia plastyczna, koło taneczne, kabaret i warsztaty poezji śpiewanej oraz warsztaty dziennikarskie i teatralne. Będą prowadzone dodatkowe zajęcia z zakresu filozofii i informatyki. Aby zaszczerpić wśród uczniów postawy

Ślubowanie pierwszoklasistów.

delegatury, Związku Nauczycielstwa Polskiego, duchowieństwa oraz byli nauczyciele, dyrektorzy i przyjaciele II LO. Jednak głównymi bohaterami uroczystości byli oczywiście uczniowie, którzy z odwagą przyznali, że udziela im się tęsknota za szkołą: — *Pod koniec wakacji czekamy już na rozpoczęcie roku szkolnego i przychodzimy do szkoły z ciekawością, by znów spotkać się z kolegami i przyjaciółmi, by dowiedzieć się co nowego spotka nas w kolejnej klasie* — mówili uczniowie.

A jak się okazuje może ich spotkać bardzo wiele: — *Wychodząc naprzeciw absolwentom szkół gimnazjalnych, utworzyliśmy klasy, które pokrywają się z ich zainteresowaniami i oczekiwaniami* — mówiła pierwszoklasistom M. Malinowska. — *Sprawą zupełnie nową w naszej szkole będzie fakt, że nauka języków obcych w klasach I odbywać się będzie w różnych grupach zaawansowania, niezależnie od podziału na klasy. Uczniowie powinni mieć również szansę zdobywania wiedzy z różnych dziedzin. Dlatego w naszej szkole*

Wspólnie z uczniami nowy rok szkolny powitał prof. Tadeusz Sławek.

społeczniowskie będzie organizowany Dzień Europejski, Dzień Ekologii, Dzień Wiedzy, wieczornica ku czci Powstań Śląskich oraz wieczory poetyckie. W szkole nadal działać będzie klub europejski.

Zgodnie z zapowiedziami dyrektor II LO w czasie wakacji organizowane będą obozy naukowe. Opracowana zostanie również monografia szkoły, a uczniowie będą mogli uczestniczyć w spotkaniach ze znanymi absolwentami tej placówki. Ustalono również nowy sposób wyborów samorządu szkolnego i zdecydowano, że nadal kontynuowane będą spotkania opłatkowe. Dyrektorka wspomniała także o dobrej współpracy z zagranicznymi szkołami z Niemiec i Francji. — *Nowoczesna szkoła stoi przed wieloma wyzwaniami, jakie niesie współczesny świat* — mówiła M. Malinowska. — *Zadaniem na dziś jest tak przygotować młodego człowieka, aby potrafił mądrze się poruszać w otaczającej go rzeczywistości. Szkoła może osiągnąć wysoki poziom edukacyjny, a jednocześnie być przyjazną i bezpieczną dla uczniów.*

Wszystkie przedstawione plany młodzież nagrodziła oklaskami, podobnie jak propozycję obchodów roku Andrzeja Frycza Modrzewskiego, zorganizowanych w związku ze zbliżającą się 500 rocznicą urodzin patrona: — *Przez cały rok uczniowie będą podejmowali różne działania prowadzące do lepszego poznania patrona naszej szkoły oraz popularyzowania jego poglądów i głoszonych wartości* — wyjaśniła dyrektorka.

Jednak o specyfice II LO mówili nie tylko pedagodzy, ale przede wszystkim uczniowie. Oni przecież najlepiej wiedzą co tak naprawdę dzieje się w ich szkole. Dlatego postanowili przedstawić pierwszoklasistom garść porad, które mają ułatwić im życie w liceum. Prezentacja pod hasłem „co każdy uczeń wiedzieć powinien” nie należała do typowych.

Starsi koledzy sięgnęli bowiem po przykłady szkolnej rzeczywistości, ale tej sprzed... paru wieków: — *Piętnaście razy bito tyl obnażony według surowości lub łagodności nauczyciela* — mówili o karach cielesnych, cytując Jędrzeja Kitowicza osiemnastowiecznego kronikarza polskich obyczajów. Nie zabrakło również lekcji pokazowej, na której zademonstrowano wymyślne „pomoce nauczycielskiej perswazji”, które z pewnością nie znalazłyby zastosowania we współczesnej szkole. Potem było już mniej dramatycznie, a z pewnością bardziej tradycyjnie i pierwszoklasisci wzięli udział w ślubowaniu.

Zdjęcia: S Szkolni „debiutanci” przyrzekli przestrzegać statutu szkoły i dbać o jej dobre imię. Głos zabrał również **Adam Topolnicki**, który w imieniu wszystkich pierwszoklasistów powitał nauczycieli, a wszystkim uczniom, życzył

dokończenie na stronie 15

Remonty w szkołach

Wakacje są zbyt krótkie. Pod tym zdaniem podpisują się nie tylko uczniowie, którzy niedawno powrócili do szkolnych ław, ale również budowlańcy, dla których lipiec i sierpień to miesiące wyjątkowej pracy.

Myli się ten, kto sądzi, że z chwilą, gdy w czerwcu zadzwoni ostatni dzwonek, w rybnickich szkołach panuje martwa cisza. Szkolne korytarze i klasy wypełniają się wtedy fachowcami z ekip remontowo-budowlanych, którzy „biorą sprawy w swoje ręce” i rozpoczynają modernizację szkolnych murów i pomieszczeń. Co udało im się zrobić podczas ostatnich wakacji?

W czasie letniej przerwy wakacyjnej wyremontowanych zostało kilkadziesiąt rybnickich szkół. Kontynuowano również wiele inwestycji. W wielu placówkach dokonano częściowej wymiany stolarki okiennej. Nowe okna pojawiły się w szkołach podstawowych nr 5, 6, 11, 12, 18, 20, 22 oraz 24, w Gimnazjum nr 2 i 10, Szkole Życia, a także w II LO oraz Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 2. Modernizacji doczekały się również dachy niektórych placówek. Tak było w przypadku SP nr 2, 3, 5, 15, 29, II LO, Zespołu Szkół Zawodowych, Zespołu Szkół nr 7, Zespołu Szkół Ekonomiczno-Usługowych oraz Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 2.

Na ukończeniu są remonty dachów w Zespole Szkół Technicznych, Warsztatach Terapii Zajęciowej oraz Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

W kilku szkołach przeprowadzono prace malarskie (SP nr 2, 3, 6, 13, 21, 32, 34, 35, 37, Gimnazjum nr 1, 3, 11, Gimnazjum Specjalne) oraz wyremontowano sanitariaty (SP nr 3, 19, 27, 28, Gimnazjum nr 12). W szkołach podstawowych nr 11, 15, 20, 21, 27, 34 wymieniono wykładziny, dokonano renowacji parkietów lub wykonano inne roboty ogólnobudowlane. Podobne prace zostały przeprowadzone w gimnazjach nr 1, 2, 3, 4, 5, 7, 10 oraz w Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 3. W kilku placówkach wykonano również roboty elektryczne. Miało to miejsce w SP nr 15, 20, 21, 27, Gimnazjum nr 1 i 13, Zespole Szkół Budowlanych oraz Zasadniczej Szkole Zawodowej Specjalnej. Instalację elektryczną wymieniono w IV Liceum Ogólnokształcącym.

Uczniowie ZSP nr 3 przy ul. Orzepowickiej w dzielnicy Zachód mogą już korzystać

z **mini-skateparku**. Zainstalowano tu kilka urządzeń dla amatorów jazdy na rolkach i deskach.

W czasie wakacji kontynuowano **budowę sal gimnastycznych** przy rybnickich szkołach. Już wkrótce do użytku oddane zostaną sale przy szkołach podstawowych nr 8 w Wielopolu i nr 35 w Chwałowicach. Do końca tego roku planowane jest rozpoczęcie budowy sali gimnastycznej przy SP nr 37 w Ochojcu.

W połowie sierpnia zakończono prace przy modernizacji kolejnego budynku znajdującego się na terenie Zespołu Szkół Wyższych. Już w październiku br. zostanie oficjalnie otwarte, finansowane ze środków Miasta i Unii Europejskiej, **Centrum Upowszechniania Technologii Informatycznych**, będące swego rodzaju „cyfrową autostradą” łączącą Rybnik z całym światem. Również w październiku br. na terenie ZSW pojawiają się pierwsi studenci **Akademii Ekonomicznej**. Na razie będą mieli do dyspozycji parter i pierwsze piętro gruntownie zmodernizowanego budynku. Oddanie pozostałej części obiektu planowane jest na przyszły rok.

Na realizację inwestycji i remonty w obiektach oświatowych miasto przeznaczyło w tym roku **prawie 21 milionów złotych**, z czego ponad 1 milion 660 tysięcy zł zostało wykorzystane na remonty, a pozostała kwota na inwestycje.

(D)

dokończenie ze strony 14

połamania piór i samych piątek. Warto dodać, że w tym roku szkolnym w II LO otwarto aż 8 pierwszych klas.

— *To, co się dzieje w naszym mieście jest szczególnie ukierunkowane na edukację. Jesteśmy dumni z kampusu, który powstał z myślą o was, byście pomogli nam zmienić model gospodarczy tego miasta. To właśnie wy będziecie tworzyć małe i średnie firmy i zatrudniać pracowników* — mówił młodzieży II LO Adam Fudali. — *Życzę wam pozytywnych wyników, spełnienia planów i marzeń, a my będziemy stwarzać warunki, byście mogli te marzenia realizować.*

Gościem honorowym inauguracji był prof. Tadeusz Sławek, który właśnie zakończył swoją 6-letnią rektorską „przygodę” z UŚI: — *Zawsze bardzo ceniłem ducha publicznej inicjatywy, który w Rybniku zawsze miał się dobrze, czego efektem jest obecność tutaj trzech wyższych uczelni* — mówił prof. Sławek. — *Jestem więc ogromnie zadowolony, że moje pierwsze „cywilne” już wystąpienie ma miejsce właśnie w Rybniku, w mieście bardzo dobrego i publicznie myślącego samorządu. Im bardziej dał się zauważyć upadek życia publicznego na wielkiej scenie politycznej, tym ciekawsze pojawiały się inicjatywy w samorządach i Rybnik jest tego najlepszym przykładem i tego chciałem mu pogratulować.*

Jednak prof. Sławek nie przyjechał do Rybnika, by rozmawiać o samorządności, ale o przyjaźni. W swoim wykładzie starał się znaleźć odpowiedź na pytanie *Czy przyjaźń jest potrzebna w dzisiejszym świecie?* Prof. T. Sławek w niezwykle barwny i zajmujący sposób mówił o formach przyjaźni, relacjach międzyludzkich we współczesnym świecie i wpływie mediów na wzajemne stosunki. Sporo uwagi poświęcił również zastępczym wersjom przyjaźni i snuł rozważania na temat specyfiki zjawiska, które nazwał „kobietą przyjaźnią”.

Na zakończenie uroczystości wystąpił goszczący w mieście zespół folklorystyczny z Rumunii. Następnie wychowawcy spotkali się ze swoimi uczniami w murach szkoły.

(S)

Dyrektor **Gimnazjum nr 1 im. Adama Mickiewicza w Rybniku Romana Olszewska** oraz grono pedagogiczne **mają zaszczyt zaprosić absolwentów i pracowników na obchody 100-lecia szkoły, które odbędą się 15 października 2002 r.**
Blizsze informacje na temat uroczystości podaje sekretariat szkoły, pod numerem telefonu 42 23 688

Zespół Szkół Budowlanych zaprasza do udziału w obchodach jubileuszu 55-lecia szkoły

od 3.10 do 5.10.2002 r. wystawa kronik szkolnych i prezentacja historii szkoły
5.10.2002 r. — festyn
15.00 — gry i zabawy sportowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych
16.00 — oficjalne rozpoczęcie
16.20 — spotkanie pracowników szkoły i zaproszonych gości
17.00 — spotkanie absolwentów z wychowawcami

Imprezy towarzyszące:

- pokaz mody
- kiermasz i wystawa prac krawieckich
- koncert rockowy
- program artystyczny przygotowany przez młodzież szkoły
- pokaz sztuki walki zaprezentowany przez „Stowarzyszenie Dalekowschodnich Sztuk Walki Tao”

Paryż pozostanie ten sam...

W podróży trzeba mieć otwarte oczy, umysł i serce, by ulegając magii dzieł i miejsc głośniejszych nie przegapić tego co najważniejsze. Tak pięknie sformułowana myśl towarzyszyła nam w wyprawie do Paryża. Nam, to znaczy klasie II z I LO w Rybniku.

Przygotowaliśmy się do poznania stolicy Francji niezwykle starannie. Teoretycznie wiele wiedzieliśmy o miejscach, które zobaczymy, a praktycznie chłoniliśmy kolory, zapachy, kształty. Po drodze nocleg w Baden-Baden, zabytkowe centrum z katedrą koronacyjną w Reims. Wszystko oszałamia; portale, rzeźby, wielkość i szerokość naw, szafirowe witraże Chagalla i muzyka organowa.

Ale oto docieramy do Paryża. Fascynująca jazda niezliczoną ilością linii metra (najstarsze o nazwie Metropolitan z początku XX wieku), bulwary którymi chadzali wielcy i znani ludzie, Sekwana poprzecinana licznymi mostami i górująca nad miastem wieża Eiffla. Nasza przewodniczka, nauczycielka j. francuskiego

Jadwiga Juraszczyk i organizator wyjazdu, a równocześnie wychowawca **Maria Góra**, są niezłomne w realizowaniu założonego programu. Chcemy trochę wypocząć, ale przecież zostało tyle miejsc, które trzeba poznać. Zbieramy siły, by wspiąć się schodami na Montmartre i wejść do ulubionej przez paryżan „bezy”, czyli bazyliki Sacré-Coeur. Na placu Tertre niektórzy z nas, tak trochę ze snobistycznych pobudek pozują portrecistom, inni zmęczeni piją aromatyczną małą czarną i delektują się głośną w belle epoque dzielnicą artystów. Wkrótce w muzeum Orsay oglądamy płótna Toulouse-Lautreca, Van Gogha, Moneta... Fascynacją naszej klasy jest Napoleon, czy możemy więc ominąć Hotel Inwalidów i siedzibę Józefiny w Malmaison? Tutaj patrzymy na pośmiertną maskę Bonapartego, a tam dalej na jego buty i szachy, wreszcie na łóżko, w którym zmarł na wyspie św. Heleny. Uff! Zafundowano nam arcyciekawą lekcję historii.

Każda przygoda kiedyś się kończy, nasz wspólny wypad do Paryża również. Czy kiedyś tam wrócimy? Być może, ale towarzystwo będzie inne, my starsi, z większymi doświadczeniami i inną wrażliwością. Tylko Paryż pozostanie ten sam, z wielkim bogactwem kulturowym, swoją długą historią, wspaniałymi ludźmi i gościnnością.

Uczniowie I LO

Gościnnie Eurasburg

Weszli na góry Blomberg i Zwiesel, zwiedzili Monachium, uczestniczyli w zajęciach „szkoły fantazji” i rozgrywkach sportowych, a przede wszystkim uczyli się języka niemieckiego.

W taki sposób 25 uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 24 i Gimnazjum nr 1 spędzało czas podczas letniego pobytu w Eurasburgu, partnerskim mieście Rybnika. Nie były to jednak jedyne atrakcje 15-dniowego wyjazdu. Uczniowie z Polski i Niemiec mieli możliwość porównania swoich sportowych umiejętności podczas meczów piłki nożnej i tenisa stołowego oraz zawodów lekkoatletycznych. Młodzi rybniczanie poznali ścieżki rowerowe i szlaki turystyczne Bawarii, kąpali się w stawie w Beuerbergu oraz jeździli konno. Zwiedzili także Deutsche Mu-

seum, Park Olimpijski i Muzeum BMW w Monachium oraz skansen w Glentleiten. Przeprowadzili również lekcję języka polskiego dla niemieckich uczniów i odwiedzili Dom Dziecka w Inselhaus.

Uczniowie wypooczywali pod okiem grupy nauczycieli – **Michała Wieczorka, Genowefy Hruzik, Marii Polok** oraz **Małgorzaty Gruczelak** i studenta **Pawła Adamczyka**. Organizatorem wyjazdu ze strony polskiej

Młodzi rybniczanie zwiedzili Park Olimpijski w Monachium.

było Stowarzyszenie Współpracy Międzynarodowej Rybnik-Europa i Stowarzyszenie Niemiecko-Polskiej Wymiany Młodzieży w Zakresie Kultury, a dzieci do dziś wspominają zaangażowanie jego przewodniczącej – **Rosemarie Tröscher**. (S)

Pod żaglami

Właśnie dobiega końca trzecia szkoleniowa wyprawa żeglarska górnośląskich harcerzy na flagowym żaglowcu harcerskim s/y „Zawisza Czarny”.

Wzięło w niej udział trzydzieści osiem instruktoerek i instruktorów harcerskich zrzeszonych w trzech organizacjach: **Związku Harcerstwa Polskiego, Związku Harcerstwa**

Rzeczypospolitej i Harcerstwa Polskiego w Republice Czeskiej. Honorowy patronat nad wyprawą objęli wojewoda śląski, marszałek województwa śląskiego oraz prezydenci Katowic i Rybnika.

Harcerze żeglowali po Morzu Bałtyckim, odwiedzili również Helsinki, porty Wysp Alandzkich, oraz Visby na wyspie Gotland. Uczestnicy skompletowali własną kadre oficerską – instruktorów harcerskich z górnośląskich drużyn oraz cztery wachty załogi szkolnej.

Organizatorem wyprawy była **Fundacja na dobro Harcerstwa Górnośląskiego**

we współpracy z **Kręgiem Instruktorskim przy 6 Harcerskiej Drużynie Żeglarskiej w Rybniku**. „Szóstka” jest drużyną harcerską, która pracuje nieprzerwanie od ponad 40 lat. Trzykrotnie zdobyła „Proporzec Leonida Teligi” – przechodnią nagrodę dla najlepszej harcerskiej drużyny wodnej w Polsce. W poprzednich latach Fundacja wraz z Kręgiem Instruktorskim „Szóstki” organizowała harcerskie rejsy szkoleniowe, w czasie których śląscy harcerze odwiedzali porty Szwecji, Danii, Norwegii oraz Szkocji.

Maria Wróbel

Na skrzydłach Pegaza

XXXIII Rybnickie Dni Literatury będą trwały od niedzieli 6 do niedzieli 13 października br.

Już 3 października w TZR zostanie otwarta wystawa szkiców i projektów scenograficznych oraz kostiumów teatralnych **Zofii de Ines**, znanej scenografki, urodzonej zresztą w Rybniku. Po oficjalnym otwarciu, 6.10. o godz. 18.00 na scenie TZR zobaczymy „*Rewizora*” **M. Gogola** w wykonaniu zespołu **Teatru im. A. Mickiewicza z Częstochowy**. W roli głównej – **Marek Perepeczko**. We wtorek 8.10. **Lubelska Federacja Bardów** przedstawi „*Ogród wiszący*” – koncert poezji śpiewanej, a 11.10. o godz. 18.00 – zaprezentują się środowiska twórcze „*Debiuty 2002*” oraz pismo „*Plama*”. Z pewnością mocnym akcentem na zakończenie RDL będzie „*Cyruulik sewilski*” **G. Rossiniego** w wykonaniu **Gliwickiego Teatru Muzycznego**.

Będziemy też gościć pisarzy: **Ewę Lipską**, **Marka Ławrynowicza**, **Jerzego Sosnowskiego** i **Dorotę Terakowską**, **Bogdaną Butenkę** – scenografa i projektanta plastycznej strony książek, **Ewę Chotomską** – znaną Ciotkę Klotkę z „*Tik-Taka*”, **Małgorzatę Domagalik** – publicystkę i felietonistkę „*Twojego Stylu*” oraz dziennikarza i krytyka filmowego **Tadeusza Sobolewskiego**. Spotkania autorskie odbywać się będą 7 i 8 października. Szkoły już mogą składać swoje zamówienia. Pozostałe osoby chcące spotkać się z twórcami muszą śledzić szczegółowe afisze, które uściślą miejsca i godziny spotkań w ogólnodostępnych placówkach kultury. Zatem – do zobaczenia na imprezach spod znaku Pegaza. (gw)

Barwnie i ciepło

W środę 11 września w Galerii Sztuki RCK otwarto wystawę malarstwa **Grażyny Zarzeckiej – Czech** i **Franciszka Stabli**.

Obrazy malarki znamy w Rybniku z niejednej wystawy, zaś **Franciszek Stabla** to przyjęty rok temu nowy członek rybnickiego oddziału ZPAP. Stało się to za namową **G. Zarzeckiej – Czech**, co urodzony i mieszkający w Godowie artysta podkreśla. Trzynaście nowych olejnych płócien **G. Zarzeckiej-Czech** to w większości studia póź i charakterów ludzkich. W ostatnich latach artystka maluje coraz więcej sylwetek ludzkich, czemu przypisuje głębsze znaczenie, apelując: *Kochajmy się, bo życie jest krótkie*. Dzięki bijącemu z nich ludzkemu ciepłu, a także swobodnej, nie zawsze liczącej się ze zwierciadlanym odbiciem świata kompozycji oraz świetlnej (z rzadka zgaszonej, zwykle mocnej i nasyczonej) kolorystyce są to obrazy żywe. Niekiedy nawet – jak w dziesiątym, licząc od wejścia „*Oczekiwaniu*” – pielęgnują swoją tajemnicę.

Na swój rybnicki debiut w Galerii RCK **Franciszek Stabla** wybrał 23 olejne pejzaże. Tu także odbiorca się nie nudzi: kompozycje wciągają go w swoje wnętrza, czasem zaskakując nagłym zachwianiem perspektywy. *Fantastyczna kolorystyka* (określenie **G. Zarzeckiej – Czech** ze słowawstępnego wernisażu)

G. Zarzecka-Czech

F. Stabla

dokończenie na str. 24

Program:

3.10.2002 – czwartek – godz. 18.00 – wernisaż wystawy szkiców i projektów scenograficznych oraz kostiumów teatralnych **Zofii de Ines**

6.10.2002 – niedziela – godz. 18.00

– uroczysta inauguracja XXXIII Rybnickich Dni Literatury
– prezentacja zaproszonych pisarzy, wręczenie Honorowej Złotej Lampki Górnicej,

– spektakl **Mikołaja Gogola „Rewizor”** w wykonaniu **Teatru im. Adama Mickiewicza z Częstochowy** z **Markiem Perepeczko** w roli tytułowej

8.10.2002 – wtorek – godz. 20.00 – „*Ogród wiszący*” – koncert poezji śpiewanej w wykonaniu **Lubelskiej Federacji Bardów**

9.10.2002 – środa – godz. 18.00 – „*Moja i Twoja*” – otwarcie wystawy nowopowstałego studia fotograficznego i galerii fotograficzno-plastycznej **Anny Fołtynowicz-Koterskiej** i **Marii Budny-Malczewskiej**, (ul. Kościuszki 16 a, wejście od ul. Mickiewicza)

11.10.2002 – piątek – godz. 18.00 – Prezentacja środowisk twórczych „*Debiuty 2002*” i redakcji „*Plamy*”

13.10.2002 – niedziela – godz. 17.00 – Zakończenie XXXIII RDL – **G. Rossini „Cyruulik sewilski”** – opera w wykonaniu **Gliwickiego Teatru Muzycznego**

W czasie trwania Dni Literatury odbędą się również spektakle przedpołudniowe:

8.10.2002 – „*Awantura o Basię*” w wykonaniu **Teatru z Koszalina**

9.10.2002 – „*Kartoteka*” w wykonaniu **Teatru z Jeleniej Góry**.

Ponadto w Kinie Premierowym w czasie Dni Literatury od 04.10.2002 do 31.10.2002 prezentowany będzie premierowy film „*Zemsta*” **Andrzeja Wajdy**.

XXXIII RYBNICKIE DNI LITERATURY

Zwiad po etnologii miast

Ukazał się zbiór wystąpień naukowych pt. „*Etnografia miasta jako przedmiot zainteresowań muzealnictwa polskiego*” pod red. **Genowefy Grabowskiej** i **Andrzeja Stawarza**. Jest to rezultat konferencji naukowej, która w dniach 17–18 maja 2001 r. odbyła się w Rybniku oraz współpracy Muzeum w Rybniku i Polskiego Towarzystwa Etnologii Miasta. Spośród 40 zaproszonych na konferencję muzeów polskich tylko 7 zgłosiło referaty i komunikaty naukowe. W książce znalazło się aż 5 tekstów

ETNOGRAFIA MIASTA
JAKO PRZEDMIOT
ZAINTERESOWAŃ
MUZEALNICTWA POLSKIEGO

pracowników Muzeum w Rybniku (**Elżbiety Bimler-Mackiewicz** – dwukrotnie, **Aleksandry Grabiec**, **Genowefy Grabowskiej** i **Bogdana Klocha**), 4 – pracowników Muzeum Miejskiego w Zabrze, 2 z Muzeum w Bielsku-Białej oraz po jednym z placówek muzealnych w Katowicach, Muzeum Niepodległości oraz Muzeum Woli w Warszawie, Żyrardowa i jeden historyka sztuki **S.A. Wislockiego** o wpływie architektury Giszowca i Nikiszowca na twórczość malarzy, członków słynnej Grupy Janowskiej.

Książka liczy 190 stron, zawiera indeks osób, została wydana

w nakładzie jedynie 300 egzemplarzy. Nie chce i nie może pełnić roli reprezentatywnego przeglądu współczesnych tendencji muzealnictwa polskiego w dziedzinie etnologii miasta. Pozwala jednak na wyodrębnienie kilku nurtów badań: 1) nad symboliką uniwersalną, która funkcjonuje w świecie kultur typu tradycyjnego, 2) poszukiwania i dokumentowania obszaru tożsamości społeczno-kulturowej miasta poprzez a) zbiory i wystawnictwo przedstawiające dzieje miasta oraz b) analizę twórczości plastycznej, która skupia się nad uchwyceniem kolorytu i charakteru miasta, 3) dokumentacji specyficznych form współczesnej kultury – graffiti i ulicznego szablону.

Dla tych kilku powodów uczone rozprawy mogą okazać się pożyteczne dla rozpoznawania różnych „postaci” życia naszych miast zarówno dawniej, jak i obecnie.

(gw)

21

A mnie jest szkoda lata...

...Tak z pewnością może powiedzieć niejedyn mieszkaniec naszego miasta, gdyż to właśnie tutaj w okresie letnim organizuje się najczęściej zabawy plenerowych i festynów. A któż z nas nie lubi takich imprez, szczególnie kiedy sprzyja pogoda, a organizatorzy dbają o to, by zapewnić jak najlepszą rozrywkę. Poza tym czasami można zobaczyć przedstawicieli władz miasta w nietypowych dla siebie rolach.

„Wszystko, co żyje, niech chwali Pana” pod takim hasłem po raz dziesiąty odbył się Festyn Farski przy kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Boguszowicach.

Ogród farski zgromadził setki ludzi, którzy przyszli podziwiać występy własnych pociech w gwarowych monologach. Przedstawiciele władz miasta licytowali prace młodych boguszowian. Były dyrektor II LO W. Kula z rąk prezydenta Adama Fudalego otrzymał medal VIII Wieków Rybnika, podobnie jak wszystkie osoby, które od 1993 roku tworzyły komitet organizacyjny festynu: ks. proboszcz Stanisław Gańczorz, Mirela i Wojciech Szutkowie, Beata i Grzegorz Szutkowie, Ilona i Krzysztof Liszka, Joanna i Andrzej Gorolowie, Iwona i Jacek Drąszczykowie, Beata Reclik, Krystian Dziurok, Adam Zimończyk, Cezary Kaczmarczyk z Niezależną Drużyną Harcerzy Starszych z Boguszowic.

— Od początku do końca wszystko przy organizacji festynu robią młodzi ludzie, którzy pragną rozruszać miejscową społeczność — mówi Sylwia Janicka, przewodnicząca komitetu i również laureatka medalu. — Dzisiaj zaprosiliśmy wszystkich, którzy przy festynie pracowali wcześniej. Uczymy się na własnych błędach, by nasza bezalkoholowa rodzinna impreza bez biletów dawała mieszkańcom dzielnicy radość. Bez licznego grona osób zaangażowanych w organizację festynu nic bym nie działała. Staramy się dobrze wykorzystywać datki sponsorów, z zyskiem dla parafii. Pamiętamy też, by zawsze była jakaś lubiana gwiazda. Były już u nas zespoły „Krywań”, „Pod Budą”, Zbigniew Wodecki, a dzisiaj zagra „Stare Dobre Małżeństwo”. Wystąpiły także: orkiestra dęta kop. „Jankowice”, zespół „Chrząższe” oraz teatr uliczny z Bielska-Białej, którego białe i czarne anioły rozegrały m.in. mecz piłki nożnej. Zabawy trwały do późnej nocy.

Na festynie bawili się również mieszkańcy Boguszowic-Osiedla. Oprócz konkursów z nagrodami, można było potańczyć i pośpiewać, a czas umilała uczestnikom kapela „Rymeroki”. Specjalne zadanie przygotowano również dla radnych z tej dzielnicy, którzy razem tworzyli obraz

przedstawiający jedną z boguszowickich ulic. Ryśunek musiał być na tyle czytelny, by okolicę rozpoznały również dzieci bawiące się na festynie.

Organizowane w Wielopolu dni tej dzielnicy, upłynęły głównie pod znakiem sportu.

Tak bawili się mieszkańcy Ochojca.

Zdj.: F.K.

Anioły spłynęły do Boguszowic...

Zdj.: G.W.

zali się gospodarze. Jak stwierdzili obserwatorzy meczu, niektórzy piłkarze mogliby nawet wystąpić w kadrze narodowej. Ciekawe tylko czy znaczy to, że byli aż tak dobrzy, a może nasza reprezentacja prezentuje nie najlepszą formę. Oprócz emocji piłkarskich nie zabrakło również konkursów i gier, zabaw dla całych rodzin, loterii i „potańcówki”.

Na festynie letnim w Radziejowie również rozegrano towarzyski mecz piłkarski, a o zwycięstwo walczył MKS-32 Radziejów z Górnikiem Pszów. Zorganizowano także zabawy i gry sportowe dla najmłodszych oraz konkursy ekologiczne dla dzieci i młodzieży. Mieszkańcy tej dzielnicy bawili się przy dźwiękach „Hajer Kapeli” i zespołu „Adaggio”, słuchali wiców i humorystycznych opowieści oraz tańczyli.

Sporo atrakcji czekało także na uczestników festynu w Orzepowicach. Można było podziwiać okolice z lotu ptaka, no może nie dosłownie, ale za pomocą strażackiego podnośnika. Nie zabrakło dobrej muzyki, śląskich wiców, konkursów i słodkich przysmaków. Dzieci mogły bawić się na zjeżdżalniach, a nawet odbyć przejażdżkę na koniach. Tutaj również sprawdzano umiejętności radnych. Tym razem musieli oni rywalizować w ... piłowaniu drewnianej kłody. Rekordowy czas rybnickich „drwali” wyniósł 21 sekund.

Na festynie w dzielnicy Rybnik-Północ również zorganizowano konkurencję sprawnościową dla rybnickich samorządowców.

Na jawie emocji wzbudził mecz piłkarski, w którym naprzeciw siebie stanęły drużyny radnych miasta i dzielnicy Wielopole. Towarzystwo spotkanie zakończyło się remisem, choć w rzutach karnych lepsi okazali się gospodarze.

Jacek Mura okazał się najlepszy we wbijaniu gwoźdźnia na czas, przy użyciu nietypowego młotka. Nie zabrakło również kulinarnych przysmaków oraz konkursów, zabaw i występów muzycznych.

Galę folkloru międzynarodowego z udziałem zespołów z Indii, Grecji, Ukrainy i Serbii obejrzeli mieszkańcy Niedobczyc. Wystąpili też zespoły „Wadam”, „Kurband”, „Enter” i Miejska Orkiestra Dęta „Rybnik”. Zagrali także... samorządowcy, m.in. Maria Zofia Smółka, Jerzy Frelich, Andrzej Wojaczek, Henryk Ryszka. Prezydent nie chciał konkurować z tak utalentowanym zespołem, więc postanowił sprawdzić swoje umiejętności w dyrygenturze. Orkiestra grała, nomen omen, jak z nut, a wspólny koncert oklaskiwały prawdziwe tłumy.

Mieszkańcy „najmłodszej” rybnickiej dzielnicy Ochojec również chętnie uczestniczą w plenerowych imprezach, a potwierdzili to podczas zorganizowanego przez Radę Dzielnicy festynu na boisku sportowym. Oprócz czegoś dla ciała było również sporo atrakcji dla przysłowiowego ducha, w tym imprezy sportowe, konkursy dla dzieci i zabawa taneczna.

Przy dobrej muzyce, grochówce, kielbaskach i barszczyku miło upływał czas uczestnikom festynu szkolnego, jaki jeszcze przed wakacjami zorganizowała SP nr 20 z Gotartowic. Dla wszystkich przygotowano konkursy

c.d. na stronie 24

— *Takich gestów sympatii i pomocy dla naszej placówki jest dużo* — mówi Krystyna Kubat, kierownik Domu Małego Dziecka w Rybniku. **O jakie gesty chodzi? Otóż jakiś czas temu placówkę odwiedziła, mieszkająca obecnie w Niemczech, Ania Lulinski, która przywiozła z sobą dary dla podopiecznych.**

Dar serca

Ania z pewnością nie przypomina Świętego Mikołaja, jednak podobnie jak on obdarowała dzieci i całą placówkę wieloma prezentami. Wśród przywiezionych artykułów były zabawki, odzież oraz środki czystości – proszki do prania, pasty do zębów, żele pod prysznic oraz pampersy, które zostały przekazane rybnickiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej. Ania przywiozła również ze sobą pieniądze na remont domu, w którym przebywają dzieci. Jak mówi K. Kubat, wspomniane środki – 12 420 zł, pomogą w sfinansowaniu remontu dachu. Anna Lulinski zapewnia, że nie jest to jej ostatnia wizyta w Domu Małego Dziecka. Dziewczyna, która przed wyjazdem do Niemiec mieszkała w Boguszowicach, swoją przyszłość wiąże z Rybnikiem i pracą z dziećmi. Chce studiować pedagogikę opiekuńczo-wychowawczą. Jej zaangażowanie i chęć niesienia pomocy wychowankom rybnickiej placówki są godne pochwały, jednak nie należą do rzadkości. Dom Małego Dziecka nie może narzekać na brak ludzi z „ogromnym sercem”: — *Spoleczność Rybnika o nas nie zapomina. Wspierają nas instytucje i przedsiębiorstwa, supermarkety i mniejsze sklepy, stowarzyszenia i związki. Ogromną pomoc oferują również dzieci i młodzież szkolna. Pojawiają się także darowizny z Polski i dary z zagranicy* — mówi K. Kubat. (S)

Swoim gestem Ania Lulinski sprawiła wszystkim wiele radości. Zdj.: F.K.

Na wakacje do Gotartowic

Aby spędzić niezapomniane wakacje, nie trzeba było koniecznie wyjeżdżać nad morze czy w góry. Wystarczyło tylko wziąć udział w półkoloniach w... Gotartowicach.

Po raz kolejny w tym roku SP nr 20 w Gotartowicach, jako jedna z nielicznych szkół w regionie, zorganizowała półkolonie dla uczniów. Od 1 do 12 lipca prawie 45 dzieci spędzało czas na wspólnych zabawach, a cel był jeden: walka z nudą! Były więc wyjazdy na basen w Stodolach, rozgrywki sportowe, wycieczki do Wapienicy i mini-zoo, a na zakończenie wspólnie spędzonych wakacji zorganizowano pożegnalne ognisko połączone z pieczeniem kiełbasek. Najwięcej wrażeń dostarczyła dzieciom ścieżka zdrowia w Oborze koło Raciborza oraz wyprawa na Dębowiec, gdzie mogły poszaleć na torze saneczkowym. Sami uczestnicy przyznali, że tegoroczne półkolonie były bardzo udane. I trudno się dziwić, bowiem organizatorzy postarali się o to, żeby urozmaicić wypoczynek wszystkim uczestnikom. Poza tym dzieci miały zapewnione drugie śniadanie oraz fachową opiekę. Główną pomysłodawczynią i organizatorem wycieczki była Urszula Stajer, dyrektor SP nr 20, której udało się zachęcić nauczycieli do tego, by na półkoloniach pracowali społecznie. Pomocą służyły również dwie studentki, które w ten sposób zaliczyły wakacyjną praktykę. Warto podkreślić, że letni wypoczynek dzieci nie uszczuplił zbytnio rodzinnych budżetów, gdyż dziesięciodniowe półkolonie kosztowały rodziców i opiekunów tylko 10 zł. Uśmiechnięte twarze najmłodszych potwierdzają, że pomysł organizacji takiego wycieczki był trafny i wart jest powtórzenia. (S)

Półkoloniści podczas wycieczki na basenie w Stodolach.

Wypoczywali na Mazurach.

Podobnie jak w latach ubiegłych MOSiR w Kamieniu przygotował akcję pod hasłem „Lato Dzieciom”.

Wejścia do obozu strzegł utopek.

nież 67 dzieci z polskich rodzin ze Stanisławowa na Ukrainie i z Egliszek na Litwie. Obozy miały charakter charytatywny.

W czasie pobytu na Mazurach dzieci brały udział w sportowej olimpiadzie i wielu wycieczkach m.in. do św. Lipki, Muzeum Ziemi Warmińsko-Mazurskiej, Kętrzyna oraz do Giżycka i Gierłoży. Dzieci zwiedziły również mazurską wieś Pilwę, a na rowerach dojechały na Fulede, skąd podziwiały przepiękny widok na trzy jeziora. Obozowicze uczestniczyli również w turnieju wiedzy o faunie i florze Ziemi Warmińsko-Mazurskiej, festiwalu piosenki religijnej i obozowej, konkursie teatralnym oraz konkursie na wykonanie własnego totemu.

Do obozu przybył również *Jego Wysokość Neptun-Rex, pan i strażnik wód wszelakich*, który ochrzcił dzieci i zachęcił do powrotu na Mazury. — *Dzieci wracały do swych domów szczęśliwe, a rozstania wycisnęły niejedną łzę* — mówił dyrektor MOSiR-u Rafał Tymusz. — *Jesteśmy przekonani, że nasi podopieczni przeżyli wspaniałą przygodę wakacyjną, która zapadnie na długo w tych młodych sercach.*

W nietypowy sposób spędziły tegoroczne wakacje absolwentki gimnazjów i szkół średnich z Rybnika. Zamiast wyjechać na zasłużony odpoczynek, uczyły się jak wykorzystać komputer, by znaleźć dobrą pracę. Wszystko po to, by w przyszłości nie trafić do grona osób bezrobotnych.

Komputer zamiast wczasów

Program „Wakacje z komputerem” przygotowano działające w Rybniku Młodzieżowe Biuro Pracy, które uzyskało na ten cel dotację z komendy głównej OHP z Warszawy. Jak mówi Ewelina Marszołek-Polańczyk, kierownik MBP, w szkoleniu wzięły udział jedy-

nie dziewczyny, gdyż tylko one zainteresowały się propozycją poznania obsługi komputera. Było ich 24, a w trakcie zajęć uczyły się jak korzystać z dostępu do Internetu i jak za pośrednictwem tej sieci wyszukiwać oferty pracy i zamieszczać w niej swoje ogłoszenia. Kurs rozpoczął się 16 lipca i trwał do 13 sierpnia. Zajęcia odbywały się w Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 3 w Rybniku. Dziewczęta miały do dyspozycji 12 stanowisk komputerowych, a fachowych rad udzielał im informatyk Maciej Głuchowski. Jednak prowadzone zajęcia nie dotyczyły jedynie zagadnień związanych z komputerem. W ramach kursu zorganizowano również warsztaty pod nazwą „Rynek pracy i ja”, dzięki którym dziewczyny uczyły się m.in. jak skutecznie szukać pracy, na co zwrócić uwagę podczas rozmowy z pracodawcą oraz jak pisać podanie i życiorys. Każda z uczestniczek „Wakacji z komputerem” otrzymała dyplom potwierdzający ukończenie kursu, a 6 najlepszych dziewczyn w nagrodę dostało ... bilety do kina. Program przygotowany przez MBP adresowany był głównie do osób wywodzących się ze środowisk wiejskich i rodzin niezamożnych. Jak mówi E. Marszołek-Polańczyk, już w najbliższym czasie Młodzieżowe Biuro Pracy będzie starać się o kolejne granty z Urzędu Miasta. Przeprowadzone zostaną również ankiety na temat sytuacji młodzieży na rynku pracy. (S)

W programie „Wakacje z komputerem” wzięły udział jedynie dziewczyny.

Debata Samorządowa Województwa Śląskiego

Młodzi radzą

20 września w Urzędzie Miasta odbyły się warsztaty zorganizowane przez Młodzieżową Radę Miasta Rybnika. Warsztaty poprzedziły debatę samorządową, którą zaplanowano w Katowicach.

— Będzie to debata dla młodzieży i osób z nią pracujących — mówi Wojciech Łępicki z Młodzieżowej Rady Miasta Rybnika. — Chcemy, aby młodzi ludzie mogli pokazać własne możliwości, osiągnięcia oraz plany.

Dlatego też debacie towarzyszyć będą przygotowane przez młodzież prezentacje z dziedziny kultury, nauki, edukacji i sportu. Samorządowa debata odbędzie się 27 września w sali Sejmu Śląskiego, a jej organizatorem jest marszałek województwa śląskiego wspólnie z przedstawicielami młodzieżowych rad z Rybnika, Cieszyna, Częstochowy i Sosnowca. Do Katowic zaproszeni zostali również przedstawiciele organizacji samorządowych i pozarządowych oraz stowarzyszeń i placówek oświatowych, które zachęcają dzieci i młodzież do aktywności na rzecz szkoły, środowiska i całego regionu.

Jak mówią członkowie MRM, celem debaty jest dyskusja i wymiana doświadczeń na tematy istotne dla rozwoju samorządności. Stąd też omawiane zagadnienia dotyczyć będą m.in. kształtowania postaw obywatelskich, czynników wspomagających rozwój samorządności dzieci i młodzieży oraz uczestnictwa ludzi młodych we wspólnocie

lokalnej i regionalnej. Nie zabraknie tematów związanych z planowaniem czasu wolnego i organizacją życia w regionach wiejskich, eliminowaniem bezrobocia wśród młodych i zwiększaniem zatrudnienia. Dyskusja będzie poświęcona również współuczestniczeniu młodzieży w podejmowaniu decyzji dotyczących środowiska lokalnego. Zakres omawianych tematów jest zatem bardzo duży, ale jak mówi przewodniczący Młodzieżowej Rady Miasta Rybnika Adam Mielcarek, taka debata pomoże w opracowaniu dokumentu, który określi poziom samorządności młodzieży w województwie śląskim.

Aby dobrze przygotować się do debaty, w naszym mieście zorganizowano warsztaty, nad którymi patronat objął prezydent Adam Fudali i przewodniczący RM Michał Śmigieński. Były one adresowane do osób z całego regionu, które uprzednio wypełniły specjalny kwestionariusz. Pozwolił on na zapoznanie się z opiniami dotyczącymi tematów, które mają być omawiane podczas katowickiej debaty. — Warsztaty mają pomóc w określeniu przedsięwzięć i form prezentacji przygotowanych w okolicznych miastach, a których efekty poznamy w Katowicach — mówi W. Łępicki. — Podobne spotkania warsztatowe zaplanowano również w Cieszynie, Częstochowie i Sosnowcu.

Młodzieżowa Rada Miasta Rybnika, która zaangażowała się w to przedsięwzięcie, znana jest z pracy z osobami niepełnosprawnymi, organizacji koncertów muzycznych, a przede wszystkim z akcji pomocy dzieciom pod nazwą „Czapka Świętego Mikołaja”.

(S)

Barwnie i ciepło

dokończenie ze strony 21

to najmocniejsza strona tego malarstwa. Mnie zachwyliły pejzaż malowany poprzez przesłaniające go gałęzie i pogoda ducha stojąca za każdym z tych płócien. Jednak każdy widz znajdzie tu własne zachwycenia, wędrując śladami często wieloletniego na jednym płótnie zmagania się twórcy z fakturą i kolorem.

Ta wystawa to efekt wzajemnego uznania w sobie przez jej autorów świetności artystycznej. To sympatyczne i – rzecz jasna – godne obejrzenia oraz naśladowania. G. Walczak

A mnie jest szkoda lata...

c.d. ze strony 22

z nagrodami oraz loterię fantową, w której można było wygrać m. in. telewizor, rower i sprzęt AGD. Uczestników festynu bawił zespół wokalo-instrumentalny „Kontrast” oraz dziecięca grupa „Cantate” z Domu Kultury w Boguszowicach. Uczennice SP nr 20 przedstawiły pełne humoru godki śląskie o tym, jak to „piyrwej bywało”, a dla amatorów mocnych wrażeń przygotowano karuzele, na których bawili się nie tylko najmłodsi. Rozegrano również mecz piłki nożnej i siatkówki, a dzieci mogły sprawdzić swoje sportowe umiejętności na torze przeszkód. Na festynie bawili się również członkowie Zarządu Miasta.

G. Walczak, (S)

Długowieczne miasto?

Taki wiek!

Czy, aby żyć wiele lat wystarczy mieszkać w Rybniku? To pytanie nie jest do końca pozbawione sensu, gdyż wszystko wskazuje na to, że rybnicki klimat sprzyja długiemu życiu.

Nie tak dawno setne urodziny obchodziła Anna Kozielska z Chwałęcic, a już w sierpniu tę magiczną barierę wieku przekroczyła kolejna mieszkanka naszego miasta. Nie był to jednak ostatni długowieczny jubileusz, gdyż swoje 102 urodziny świętowała również **Helena Sokołowska**. Mieszkańcy dzielnicy Smolna mogą spotkać tę elegancką, starszą panią, która z pomocą opiekunki każdego dnia zmierza do położonego przy ul. Hallera kościoła

oo. Franciszkanów. — *Mama zawsze była bardzo religijna* — mówi o. Bogumił z zakonu oo. franciszkanów i zarazem syn Heleny Sokołowskiej, która w sierpniu świętowała 102 urodziny.

Szanowną jubilatkę odwiedził prezydent **Adam Fudali** oraz przedstawiciele władz dzielnicy. Były życzenia, kwiaty, upominki, ciepłe słowa, słodki poczęstunek i... oczywiście wspomnienia. Pani Helena urodziła się w Jabłonkowie na Zaolziu jako najmłodsza z pięciorga rodzeństwa. Z wykształcenia jest nauczycielką, jednak jej kariera zawodowa nie trwała zbyt długo, gdyż zgodnie z obowiązującym przed wojną prawem, w momencie gdy wyszła za mąż, musiała zrezygnować z pracy w szkole. W 1923 r. wraz z mężem – inżynierem leśnikiem zamieszkała w Rybniku. Tu, przez ponad sześćdziesiąt lat jej domem był budynek nadleśnictwa. Przez całe życie niezwykle aktywna i zaradna doczekała się pięciorga dzieci. Dzisiaj, z racji sędziewego wieku, jest mniej sprawna, jednak nie opuszcza jej dobry humor i troska o najbliższych.

Bronisława Stankusz z Brzezin Rybnickich w dzielnicy Meksyk, setne urodziny świętowała 21 sierpnia. Z tej okazji w intencji jubilatki odprawiona została uroczysta msza św., a życzenia kolejnych lat zdrowia, złożył wyjątkowej solenizantce prezydent Rybnika. Nie zabrakło również prezentów i kwiatów, a wśród gości byli także przedstawiciele Rady Dzielnicy. Bronisława Stankusz pochodzi z Boguszowic. Miała aż 11 rodzeństwa, a obecnie mieszka ze swoją siostrzenicą **Barbarą Kamińską** i jej rodziną. Pani Bronisława wcześniej owdowiała i nie doczekała się własnych dzieci. Obecnie mimo upływu lat i nie najlepszego stanu zdrowia sędziwa jubilatka nie traci pogody ducha.

Jak widać, grono rybnickich stulatków stale się powiększa i, co warte odnotowania, dominują w nim kobiety. Czy zatem określenie „słaba płeć” jest do końca prawdziwe?

(D), (S)

102-latka ze Smolnej.

Szacowna jubilatka z Brzezin.

Zdj.: BRP UM

Ponad pół wieku razem!

65 lat przeżyli wspólnie państwo Klara i Ludwik Prus, mieszkający w dzielnicy Paruszowiec – Piaski.

Taka wyjątkowa uroczystość nie zdarza się często, dlatego też szacownych jubilatów odwiedził prezydent miasta **Adam Fudali**, który w imieniu swoim i wszystkich mieszkańców złożył małżonkom życzenia zdrowia i wszelkiej pomyślności.

Klara i Ludwik Prus wychowali dwójkę dzieci – syna mieszkającego w Orzepowicach oraz córkę, wspólnie z którą mieszkają w jednym domu. Jubilaci doczekali się 7 wnuków i 8 prawnuków. Pan Ludwik w sierpniu skończył 90 lat, a jego żona jest trzy lata młodsza. Jubilat jest z zawodu cieślą i pracował w hucie „Silesia”. Przez 7 lat z zakładem tym była również związana pani Klara, jednak zły stan zdrowia zmusił ją do rezygnacji z pracy w hucie. Jak mówi córka państwa Prus **Pelagia Surowa**, jej ojciec nigdy nie chorował i obecnie narzeka jedynie na słaby słuch.

Jubilaci w otoczeniu najbliższych.

Zdj.: BRP UM

Natomiast pani Klara ma coraz większe kłopoty ze zdrowiem, szczególnie z poruszaniem się. — *Największym życzeniem mamy było, by mogła uczestniczyć we mszy świętej i przyjęciu jubileuszowym, dlatego zrobiliśmy wszystko, aby spełnić jej prośbę* — mówi pani Pelagia.

W uroczystościach 65. lecia pożycia małżeńskiego oprócz przedstawicieli władz miasta wzięli również udział członkowie Rady Dzielnicy z przewodniczącym **Andrzejem Oświecimskim**.

„Gazeta Rybnicka” dołącza się do życzeń dla wszystkich jubilatów.

(S)

Seniorzy świętowali!

Po raz kolejny w Gotartowicach spotkali się najstarsi mieszkańcy tej dzielnicy.

27 sierpnia w sali OSP Gotartowice odbyło się tradycyjne już spotkanie z udziałem seniorów, którzy ukończyli 75 lat oraz par małżeńskich, które przeżyły wspólnie 45, 50 i 55 lat. Gotartowickich seniorów i jubilatów odwiedził również prezydent Rybnika **Adam Fudali** oraz księża **Stanisław Gańczorz** i **Bronisław Matysek**. Nie zabrakło rozmów i wspomnień,

Świętujące jubileusz pary małżeńskie.

występów artystycznych, poczęstunku oraz życzeń. Najstarsze uczestniczki spotkania i wszyscy jubilaci otrzymali kwiaty, a gratulacje wszystkim zebranyemu złożył **Leszek Kuśka**, przewodniczący Rady Dzielnicy, która zorganizowała to spotkanie. Warto dodać, że w Gotartowicach mieszka obecnie 140 osób, które ukończyły 75 lat, a jubilatów świętujących wspólne pożycie jest 50. Wszyscy ci, którzy nie mogli uczestniczyć w spotkaniu, otrzymają od Rady Dzielnicy paczki żywnościowe.

(S)

Ostatnio w Teatrze Ziemi Rybnickiej można było podziwiać „Pełnię Lata”, „Letni taniec” i „Pierzaste lato”. Pojawił się również „Schyłek lata” oraz „Kolor jesieni”. Bez wątpienia te dwie pory roku dominowały w kompozycjach dali i mieczyków, które prezentowano podczas piątej, międzynarodowej wystawy zorganizowanej przez Rybnicki Klub Miłośników Kwiatów.

Jak się okazuje, dalie są zdecydowanie polską domeną. Najpiękniejsze kwiaty tego gatunku prezentowało w Rybniku siedmiu krajowych wystawców. O miano tej wyjątkowej ubiegało się ponad 300 dali, ale za najładniejszą uznano „Eweline II” – dalię **Janiny Jakubiak** z Przegędzy. Z kolei mieczyki, czyli popularne gladiole, przywieźli do naszego miasta nie tylko wystawcy z Polski, ale również z Czech. W tej kategorii najwyższą oceniono siewkę **Josefa Chlebisza** zza naszej południowej granicy. Jednak konkurencja była spora, gdyż w konkursie ocenie poddano ponad 118 różnych odmian tych kwiatów. Tradycyjnie już w trakcie wystawy rybniczanie mogli zobaczyć, jakie cuda z dali i mieczyków potrafią

W TZR królowały mieczyki i dalie.

Zdj.: S

stworzyć wprawne ręce kwiaciarek. 14 osób przygotowało 39 różnorodnych kompozycji kwiatowych. Po raz kolejny uznanie jurorów zdobyły **Rita Hiltawska** z Rydułtów, autorka kompozycji pod nazwą „Organy” oraz **Halina Klimas**

z Knurowa, nagrodzona za „Delikatny róż”.

Jak zwykle każda z osób odwiedzających wystawę mogła wziąć udział w loterii fantowej i kiermaszu ogrodniczym.

(S)

Nowe władze, nowe zadania

c.d. ze strony 12

narkotyków przez ich pociechy. Podczas spotkania rozmawiano również o bezpieczeństwie w szkołach. O monitoringu w tych placówkach mówił **Hubert Hanak**, pełnomocnik prezydenta ds. porządku i bezpieczeństwa. Okazuje się, że wizyjny monitoring zainstalowano tylko w dwóch szkołach – Gimnazjum Św. Jadwigi oraz II LO, a decyzja o jego ewentualnym montażu zależy od dyrektorów. Bardziej popularna jest wersja foniczna, czyli zawiadomienie o włamaniu: — *Ten rodzaj monitoringu został zamontowany w ubiegłym roku we wszystkich szkołach miasta Rybnika i w większości przedszkoli. Od tego momentu skończył się problem włamań do tych obiektów* — mówi H. Hanak. — *Dzięki patrolowi, który pojawił się w ZSE–U mamy mniej zniszczeń i dewastacji pomieszczeń, a na teren szkoły trudniej wejść również osobom wnoszącym narkotyki.*

Rybnik stawia również na profilaktykę na rzecz osób uzależnionych. Komisarz Krzysztof Kazek z policji opracowuje właśnie program, którym ma być objętych 60 narkomanów. W mieście sprawdzili się także rowerowe patrole, które będą docierać również w rejony Zalewu Rybnickiego i patrolować ścieżki rowerowe. Zapowiedziano, że organizowane będą cykliczne spotkania prezydenta i przewodniczących rad dzielnic z kierownikami służb porządkowych. Pod koniec września otwarty zostanie rozbudowany komisariat policji w Boguszowicach.

B... jak bezpieczne Boguszowice!

c.d. ze strony 12

Program „Bezpieczny sąsiad – dobra dzielnica” wzorowany jest na projekcie z Wałcza i będzie realizowany w Boguszowicach od września br. do lutego. Budżet całego programu wynosi 16.530 zł. 80% tej kwoty, czyli 12.960 zł, sfinansowała akademia, 1000 zł uzyskano z funduszu Know–How, a pozostałą kwotę na ten cel przeznaczy miasto.

— *Podczas szkolnego forum w sprawie bezpieczeństwa, wszyscy uczniowie stwierdzili, że nie czują się bezpiecznie na osiedlu w Boguszowicach i to nie w godzinach wieczornych, ale nawet w dzień. Postanowiliśmy coś z tym zrobić* — mówi **Ewa Sowa**, inicjatorka całego pomysłu. — *Wśród mieszkańców przeprowadzona została sonda, która potwierdziła obawy związane z brakiem bezpieczeństwa, ale jednocześnie pokazała, że ludzie chcą coś w tej sprawie zrobić i zdecydowanie poparli pomysł powstania Stowarzyszenia „Aktywna Dzielnica”. To zmotywowało nas do działania.*

W efekcie opracowano program „Bezpieczny sąsiad – dobra dzielnica”, który będzie przyjemne z pożytecznym. Całość rozpoczyna blokowe biesiady, które mają na celu zintegrowanie mieszkańców, wzajemne poznanie i przekazanie informacji na temat szczegółów

Uruchomiony zostanie również posterunek w Niedobczycach. Wszystkie te działania mają sprawić, że poczucie bezpieczeństwa w Rybniku będzie coraz większe, bo jak mówi **Stanisław Jaszczuk**, przewodniczący komisji bezpieczeństwa UM, nigdy nie jest tak dobrze, by nie mogło być lepiej.

(S)

Dzieci pod nadzorem

c.d. ze strony 12

To właśnie oni byli uczestnikami spotkania zatytułowanego „Bezpiecznie w domu i szkole”, a oprócz kilku porad na temat tego jak unikać

pożarów, dzieci mogły zobaczyć bojowy wóz strażacki. Jednak najwięcej frajdy sprawiło im obserwowanie jak z płonącym samochodem radzą sobie nieustraszeni strażacy i jak ratują uwięzione wewnątrz osoby. Warto podkreślić, że już podczas wakacji podejmowano inicjatywy, które miały wpłynąć na poprawę bezpieczeństwa wśród najmłodszych. Podczas plenarnej imprezy zorganizowanej przy współudziale Stowarzyszenia Przyjaciół Zwierząt „Zwierzyniec”, najmłodszy mieszkańcy dzielnicy Maroko–Nowiny rozmawiali z policjantami na temat specyfiki pracy dzielnicowego oraz niebezpieczeństw, jakie mogą na nich czyhać kiedy wrócą do szkoły. (S)

Izba Przemysłowo–Handlowa Rybnickiego Okręgu Przemysłowego i Urząd Miasta Rybnika są organizatorami imprezy targowej pod nazwą

TERAZ region
która odbędzie się od 4 do 6 października br. tradycyjnie już w Zespole Szkół Ekonomiczno–Usługowych przy ul. Św. Józefa 30.

Tematem imprezy jest prezentacja naszego regionu – jego potencjału wytwórczego, technologii, ofert inwestycyjnych, turystycznych, bankowych, przemysłu spożywczego, tekstylnego, obuwniczego, medycyny niekonwencjonalnej i in. branż: budowlanej, motoryzacyjnej, informatycznej, elektronicznej, sprzętu medycznego, ekologii, rękodzieła artystycznego itp. Formuła i charakter imprezy pozwala również na sprzedaż wyrobów i produktów.

Ubiegłoroczne targi odwiedziło ponad 5000 osób z terenu Rybnickiego Okręgu Przemysłowego, a prezentowało się ponad 40 firm. Imprezie patronuje Dziennik Zachodni i Radio 90 FM. Patroni zapewnią nagłośnienie imprezy oraz promocję i reklamę. Będzie też wiele atrakcji: m.in. konkurs na najciekawsze stoisko, bankiet i seminarium.

Zarząd Izby, którego statutowym obowiązkiem jest wspieranie i promocja przedsiębiorczości, postanowił znacznie dofinansować udział członków Izby w imprezie, aby koszty wynajmu powierzchni wystawowej były jak najmniejsze.

Organizatorzy serdecznie zapraszają do udziału, przypominając, że o uzyskanej powierzchni wystawienniczej decyduje kolejność zgłoszeń. Zgłoszenia będą przyjmowane do końca września br. w biurze IPH ROP

Wszelkich informacji udziela: Izba Przemysłowo–Handlowa Rybnickiego Okręgu Przemysłowego, 44–200 Rybnik, Rynek 12, tel./fax 42–21–168, 42–37–566, 42–37–615, biuro@izbaph.rybnik.pl.

wdrażanego programu. Kolejnym krokiem będą cykliczne spotkania warsztatowe, na których mieszkańcy dowiedzą się jak zabezpieczyć swoje mieszkanie, piwnicę i działkę, jak ustrzec się przed napadem i kradzieżą oraz jak zabezpieczyć swój samochód. Przez dwa miesiące wszystkie zainteresowane panie będą mogły uczestniczyć w kursie samoobrony. Program przewiduje również utworzenie 6 grup pomocy sąsiedzkiej „Dobry sąsiad”. Jego członkowie będą dbali o kontakt z policją i mieszkańcami, oznakowanie terenu za pomocą specjalnych naklejek oraz nauczą jak zabezpieczać swoje mienie: — *Zakupimy tzw. tajnopisy, które posłużą do oznakowania sprzętu radio–telewizyjnego, artykułów gospodarstwa domowego, biżuterii, antyków czy rowerów* — mówi E. Sowa. — *Pokażemy jak oznaczać wartościowe przedmioty za pomocą niewidocznego gołym okiem szyfru oraz jak wpisywać go do specjalnych kart ewidencji.*

Półroczny program zakończą spotkania pod hasłem „Bezpieczne dziecko”. W ich trakcie odbędą się prelekcje m.in. na temat problematyki uzależnień i dostępności narkotyków. Rodzice otrzymają identyfikatory środków uzależnień, które pozwolą im ustalić, czy ich pociechy zażywają narkotyki. Program „Bezpieczny sąsiad – dobra dzielnica” zakłada nie tylko

podnoszenie bezpieczeństwa, poprawę jakości życia i uświadomienie społeczeństwu współodpowiedzialności za stan bezpieczeństwa w lokalnym środowisku, ale ma również zintegrować mieszkańców i zachęcić ich do działania. Oprócz prelekcji i wykładów zaplanowano również wspólne spotkania andrzejkowe, barbórkowe i świąteczne. — *Chcemy by uaktywniły się osoby, które piszą lub malują, oraz by do akcji włączyła się młodzież* — mówi E. Sowa.

Cały program będzie oparty na ścisłej współpracy z rybnicką komendą policji, komisariatem w Boguszowicach, pełnomocnikiem prezydenta ds. porządku i bezpieczeństwa, a także z Domem Kultury, szkołami SP 18 i Gimnazjum nr 5 oraz Spółdzielnią Mieszkaniową „Południe” i parafią p.w. św. Barbary.

— *Musimy sobie uświadomić, że tylko dzięki współpracy możemy sobie wzajemnie pomóc. Prześniemy narzekać i stwórzmy coś sami dla siebie. Pokażmy, że można zrobić coś pozytywnego i zmienić Boguszowice na lepsze* — mówi E. Sowa.

Jeżeli entuzjazm i zaangażowanie pomysłodawców programu udziałem się pozostałym mieszkańcom, to nikt nie powinien obawiać się o jego rezultaty. Z pewnością przyniesie zamierzone efekty.

(S)

Koronacja w Pszowie

Współcześnie niezbyt często można być świadkiem koronacji, bo głów koronowanych na świecie niewiele i nie dla nas takie wysokie arystokratyczne progi. Zupełnie inaczej jest jednak z koronacjami wizerunków Matki Boskiej. W samej tylko naszej archidiecezji katowickiej w ostatnich kilku latach miały miejsce trzy takie wydarzenia: koronacja obrazu Matki Boskiej Boguckiej w Katowicach–Bogucicach, koronacja figury Matki Boskiej Bujakowskiej w Mikołowie–Bujakowie i w drugą niedzielę września 2002 roku – koronacja obrazu Matki Boskiej Uśmiechniętej w Pszowie.

Pszów to miejscowość, której korzenie sięgają XIII wieku. W istocie jednak znaczenie Pszowa na mapie Śląska datuje się od 1722 roku. Wówczas to pszowscy parafianie udali się na pielgrzymkę do Częstochowy, gdzie zakupiono kopię obrazu Jasnogórskiej Madonny. Z artystycznego punktu widzenia obraz ten musiał być lichej kondycji, gdyż już krótko po przywiezieniu został przemaalowany. Na lekko zmienionym wizerunku Matki Boskiej zagościł uśmiech i odtąd nazwano ją Matką Boską Uśmiechniętą z Pszowa. Ta pszowska Madonna stała się centrum życia religijnego dla południowej części Górnego Śląska oraz Czech, Moraw i pobliskich krain niemieckich. Niejedna pielgrzymia modlitwa została tu wysłuchana, a przy ołtarzu w pszowskim kościele nie brakuje dziękczynnych wotów. Natomiast

Obraz Matki Boskiej Uśmiechniętej z Pszowa już po koronacji.

wśród milionów pielgrzymów, którzy odwiedzili to miejsce był niemieckojęzyczny poeta śląski Józef Eichen-dorf (około 1802 roku) oraz dzisiejszy papież, a wówczas kardynał abp Karol Wojtyła (17 czerwca 1968 roku).

Ten cudowny obraz pszowskiej Madonny z Dzieciątkiem został pierwszy raz ukoronowany w 1732 roku. Na skutek kradzieży dawnych koron w 1979 roku, bp Herbert Bednorz koronował obraz nowymi koronami poświęconymi przez Ojca Świętego Jana Pawła II w Częstochowie. Te korony również skradziono i trzecia już koronacja odbyła się w 1990 roku. Następnie pszowskie sanktuarium zostało w 1997 roku przez papieża podniesione do godności bazyliki mniejszej, zaś w 2000 roku – w Wielkim

W niedzielę 8 września 2002 roku, dokładnie o godz. 12.05 abp Damian Zimoń w imieniu Ojca Świętego Jana Pawła II ukoronował w Pszowie cudowny Obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem.

Roku Jubileuszowym stało się jednym z ośmiu kościołów jubileuszowych w archidiecezji katowickiej. Aby utrzymać wzrastającą rangę pszowskiego sanktuarium, metropolita górnośląski ks. abp Damian Zimoń zwrócił się z prośbą do Ojca Świętego Jana Pawła II aby swoim autorytetem potwierdził cudowność obrazu Matki Boskiej Uśmiechniętej. Stosowna odpowiedź ze stolicy apostolskiej

została przesłana 14 marca 2002 roku. Wtedy to rzymska Kongregacja Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów wydała dekret w imieniu i z woli Ojca Świętego, w którym wyraziła zgodę i upoważniła abpa Damiana Zimonia do ukoronowania cudownego obrazu Matki Boskiej w Pszowie.

Uroczystość koronacji pszowskiego obrazu – już czwarta w dziejach – odbyła się w niedzielę 8 września 2002 roku. Była wówczas piękna, słoneczna pogoda, a ołtarz postawiono na podeście, na schodach przed wejściem do kościoła. Dzięki temu kilka tysięcy pielgrzymów mogło bezpośrednio uczestniczyć w tej podniosłej uroczystości. Wśród obecnych nie zabrakło rybniczian, a zwłaszcza poprzednich pątników, którzy przyszli już dnia poprzedniego, a wrócili do domu w niedzielę wieczorem. Dla podkreślenia tradycji pielgrzymowania do Pszowa nie tylko Ślązaków, ale też Czechów i Niemców, podczas powitania, w czytaniach biblijnych i modlitwie wiernych, pobrzmiwały też teksty w gwarze śląskiej, języku czeskim i niemieckim. Uroczystego aktu koronacji dokonał abp Damian Zimoń i było to dokładnie o godzinie 12.05.

Tekst i zdjęcia: Marek Szoltysek

Wśród obecnych na uroczystości koronacyjnej w Pszowie nie zabrakło wielu rybniczian, a zwłaszcza pieszych pątników, którzy przyszli tam już dnia poprzedniego, a wrócili do Rybnika w niedzielę wieczorem.

Wie ki a bum Rybnika

(cz.9)

Kontynuujemy nasz cykl prezentujący stare zdjęcia przedstawiające losy Rybnika i rybniczian na przestrzeni ostatnich 150 lat. Każda publikowana fotografia otrzyma swój numer. Ułatwi to dyskusję z Czytelnikami na temat przedstawionych na zdjęciu wydarzeń, rzeczy i osób. Zachęcamy więc Czytelników do wycinania tych stron i zbierania ich w segregatorze.

Ponadto proponujemy Czytelnikom współredagowanie cyklu – zachęcamy do przynoszenia do redakcji starych zdjęć będących świadkami minionych czasów. Najbardziej interesujące zamieścimy w „GR”. Za każde zdjęcie wybrane do druku, zapłacimy 10,00 zł. Sponsorem akcji jest Wydawnictwo „Śląskie ABC” z Rybnika. **Za powierzone nam zdjęcia - dziękujemy.**

9/1

Ta niezwykle romantyczna fotografia pochodzi z 1925 roku i udostępnił nam ją Alojzy Krawczyk z Kłokocina. Zdjęcie przedstawia śląskie wesele. Na zbiorowej fotografii w środku siedzi Panna Młoda z mirtowym wiankiem, dalej na prawo Młody Pan, goście oraz wyróżniający się rekwizytami muzycanci. Wszystko oczywiście przed chatką Panny Młodej. To były wesela!

9/2

Oto zdjęcie przedstawiające klasę IV „a” w roku szkolnym 1930/1931. Wśród uczniów jest Czesław Tarcholik, który dostarczył tę fotografię do redakcji. To zbiorowe zdjęcie zrobiono pod szkołą w Rybniku-Piaskach. Szkoła ta wówczas nosiła imię św. Stanisława Kostki. Przed kilkoma laty, wrócono do tego pierwotnego wezwania szkoły.

UWAGA!

Na zdjęciu nr 8/2 z poprzedniego numeru GR opublikowaliśmy zdjęcie rodzinne sprzed chwałowickiego familoka. Czytelnicy poinformowali nas, że kobieta w środku i mężczyzna za nią to nieżyjący już państwo Zimny. Dziękujemy na informację!

Zwycięstwo piłkarzy MTPN

W okresie wakacji letnich reprezentacja Miejskiego Towarzystwa Piłki Nożnej w Rybniku (chłopcy urodzeni w 1988 r.) wzięła udział w VIII Międzynarodowym Memoriale Schottera w czeskich Topolczanach.

Gospodarzem turnieju był miejscowy MFK VTJ, a wystąpiło w nim 8 zespołów młodzieżowych ze Słowacji i Czech oraz Polski.

Rybniczanie nie tylko bez straty punktu, ale i bramki przebrnęli przez eliminacje grupowe. W meczu półfinałowym, po skutecznie egzekwowanych rzutach karnych, pokonali zespół z Trnavy, a w finale, również w rzutach karnych pokonali drużynę z Ba-

novic. Bohaterem dwóch ostatnich spotkań bez wątpienia był rybnicki bramkarz **Tomasz Mrozek**, który przez organizatorów turnieju został wybrany najlepszym bramkarzem Memoriału.

W turnieju tym barw MTPN Rybnik bronili: **Paweł Leonard, Bartłomiej Szmurło, Jacek Konik, Robert Zielonka, Andrzej Gorzawski, Szymon Jary, Tomasz Tomiczek, Piotr Pacholski, Adam Ładwik, Damian Olczak, Marcin Grolik, Damian Krzyżak, Marcin Wodecki, Paweł Fojcik, Paweł Krzysztoporski, Daniel Bernacki, Tomasz Mrozek**. Drużyną opiekowali się: **Henryk Frystacki, Grzegorz Janik i Stanisław Jaszczuk**

Modelarze na medal

Na rozegranych w Grudziądzu mistrzostwach zawodnicy działającego w Rybniku Górnośląskiego Klubu Modelarstwa Kosmicznego i Lotniczego zdobyli 4 medale.

W gronie 12 startujących w zawodach juniorów w klasie raketoplanów zdalnie sterowanych złoty medal wywalczył **Piotr Tendera**, a srebrem udekorowany został **Tomasz Karch**. W tej kategorii wiekowej na piątym miejscu sklasyfikowany został **Seweryn Wieczorek**.

W gronie 24 seniorów podobnie najlepszymi okazali się przedstawiciele GKMK: **Jerzy Kawulok** zdobył złoty, a **Edward Wowry** srebrny medal. Z pozostałych zawodników **Marian Pieczka** był ósmy, a **Witold Tendera** dziesiąty.

Lato z regatami

W drugiej edycji żeglarskich regat „Lato z regatami” – Złota Wstęga Lata 2002 – brało udział trzydzieści trzysobowych załóg z klubów żeglarskich: **Koga – Kotwica Rybnik, Szkwał Jastrzębie, Vega Jastrzębie, Energetyk Rybnik, Elektrownia Łaziska, Nawa Rybnik oraz żeglarze niezrzeszeni w klubach, a także członkowie klubu regatowego z Imielina.**

W wakacyjne soboty załogi biorące udział w regatach walczyły o punkty zaliczane do klasyfikacji generalnej regat. Ci najlepsi w ostatecznym rozrachunku otrzymali puchary ufundowane przez wojewodę śląskiego, prezydenta Rybnika, prezesa Okręgowego Związku Żeglarskiego w Katowicach oraz komandora G.K.Ż. „Koga – Kotwica”, a także nagrody rzeczowe ufundowane przez prywatnych sponsorów.

Ostatniego dnia sierpnia rozegrany został ostatni dziewiąty wyścig regat tzw. „Złota Wstęga Lata”. Jego zwycięzcą został **Józef Magiński** z załogą, na drugim miejscu uplasowała się „Omega” (w tej klasie rozgrywane były regaty) sterowana przez **Lucjana Wrzosoka**, a trzeci był **Andrzej Gołyźniak**.

W generalnej klasyfikacji „Lata z regatami” zwyciężył **Lucjan Wrzosok** (Koga – Kotwica), drugi był **Józef Magiński** (Koga – Kotwica), a trzeci **Andrzej Gołyźniak** (Szkwał Jastrzębie).

Organizatorzy regat **Aneta Dziedzic i Wojciech Sałata** już teraz czynią starania, by impreza ta na stałe znalazła się w kalendarzu imprez Polskiego Związku Żeglarskiego.

Na szachownicy

W sierpniu w Nowym Sadzie w Jugosławii rozegrane zostały Szachowe Mistrzostwa Europy Juniorów w szachach aktywnych, błyskawicznych oraz w kompozycji szachowej.

Zawody zakończyły się dużym sukcesem rybnickich szachistów, którzy jako jedyni z Polaków zdobyli medale. Mistrzynią Europy w szachach aktywnych do lat 20 została studentka AWF w Katowicach **Agnieszka Matras**,

a do lat 16 **Karina Szczepkowska**, uczennica Gimnazjum nr 6. **Agnieszka Matras** zdobyła również brązowy medal mistrzostw w szachach błyskawicznych, zaś z medalem w takim samym kolorze z mistrzostw wrócił **Jacek Stopa**, specjalista od kompozycji szachowej – rozwiązywania zadań. Oprócz turniejów indywidualnych rozegrano również Drużynowe Mistrzostwa Europy Juniorów do lat 20 w szachach aktywnych. Tutaj również rybniczanie reprezentujący Polskę wypadli znakomicie zdobywając tytuł wicemistrzów Europy. Na siedem pojedynków przegrali tylko jeden mecz z Rosją, która była zdecydowanym faworytem, ale zajęła dopiero trzecie miejsce. Niespodziewanie tytuł drużynowych mistrzów przypadł szachistom z Jugosławii.

Zawodnicy z Rybnika wyjechali na zawody dzięki pomocy finansowej Polskiej Fundacji Dzieci i Młodzieży w Warszawie w ramach programu „Godzina Tysiąclecia” oraz sponsoringu miłośnika szachów **Jarosława Konska**.

Na zdjęciu od lewej: **Jacek Stopa, Mateusz Kulesza, Karina Szczepkowska, prezydent Adam Fudali, Agnieszka Matras i Piotr Bobrowski**. Zdj.: F.K.

Wystrzałowano na strzelnicy

Już od kilku lat z okazji Święta Wojsk Lądowych na strzelnicy w Rybniku–Parusowcu odbywają się ogólnopolskie zawody strzeleckie o puchar dowódcy garnizonu Rybnik. Nie inaczej było i tym razem.

Rywalizowało w nich 50 zawodników z Żor, Jastrzębia, Cieszyna, Bytomia, Świętochłowic, Częstochowy i Rybnika, podzielonych na dwie grupy: mundurowi i strzelcy cywilni. Ci pierwsi korzystali z broni będącej w wyposażeniu policji i wojska, cywilni zaś strzelali z broni sportowej. Uczestnicy zawodów najpierw strzelali do tarczy

(10 strzałów), a potem w czasie strzelania dynamicznego na oddanie sześciu strzałów mieli 30 sekund.

Wśród mundurowych w klasyfikacji drużynowej pierwsze miejsce „wystrzelał” pierwszy zespół **Wojskowej Komendy Uzupelnień Rybnik**, na drugim i trzecim miejscu uplasowali się również przedstawiciele rybnickiej WKU. Wśród cywilów zwyciężył pierwszy zespół **Ligi Obrony Kraju Rybnik**, drugimi byli zawodnicy „**Temidy**” **Zabrze**, a trzecie miejsce wywalczyli zawodnicy **LOK Rybnik 2**.

Puchar dowódcy garnizonu zdobył **Adolf Siemaszkiewicz**, członek Miejskiego Klubu Strzeleckiego działającego przy **LOK-u Rybnik**. W klasyfikacji indywidualnej w grupie mundurowej drugi był **Andrzej Dul**, a trzeci **Wacław Wojacek** (obaj WKU Rybnik). W grupie drugiej zwyciężył **Zbigniew Ciaszkiewicz** (MKS LOK Rybnik), drugi był **Jerzy Miś** (Bractwo Kurkowe Miasta Rybnika), a trzeci **Władysław Szafoni** (MKS LOK Rybnik).

swoje mecze w tym sezonie rozgrywać będą na hali sportowej Zespołu Szkół Ekonomiczno-Usługowych przy ul. Św. Józefa. Początek spotkań zaplanowano na godz. 17.00. Pierwsze spotkanie na własnym boisku koszykarze MKKS Rybnik rozegrają 28 września z Odram Wodzisław, a dwa tygodnie później 12 października zmierzą się z Dąbrówką Górniczą.

W odmłodzonym składzie

14 września koszykarze MKKS-u Rybnik spotkaniem w Tychach zainaugurowali tegoroczne rozgrywki do niedawna III ligi, a w tym sezonie nazwane o wejście do II ligi.

Wystartowało w nich 10 drużyn, a dwie najlepsze uzyskują awans do ogólnopolskich turniejów finałowych. W ubiegłym sezonie właśnie drużyna z Tych zajęła 3 miejsce w turnieju finałowym (tylko dwa zespoły awansowały do II ligi) i z pewnością ten zespół, obok drużyny z Dąbrowy Górniczej, będzie faworytem tegorocznych rozgrywek o wejście do II ligi.

Rybnicka drużyna do rozgrywek przystąpiła niezwykle odmłodzona, trzon zespołu stanowią juniorzy, którzy wspierani przez dwóch seniorów **Jacka Rducha i Stanisława Grabca**, mają za zadanie zajęcie miejsca w ósemce, co pozwoli im na udział w rozgrywkach play-off. Rybniczanie

Ostatki na boiskach siatkówki plażowej

Do ostatniego weekendu wakacji rozgrywane były turnieje siatkówki plażowej. Siatkarze z Rybnika stanowią od kilku lat czołówkę krajową i reprezentują Polskę na arenach międzynarodowych – na Mistrzostwach Europy i Mistrzostwach Świata.

Sebastian Pęcherz i Kamil Łyczko brali udział w Mistrzostwach Europy do lat 20 w Bazyli i Mistrzostwach Świata do lat 18 w Xylokastrze w Grecji. W Szwajcarii rybnicki siatkarze w rywalizacji z starszymi kolegami zajęli 11 miejsce, natomiast w Grecji mieli ogromną szansę na medal – niestety zajęli 4 miejsce. Jest to jednak ogromny sukces gdyż, jak do tej pory, żadna polska para nie zajęła w Mistrzostwach Świata tak wysokiego miejsca. Zarówno w Szwajcarii jak w Grecji trenerami polskiej reprezentacji byli trenerzy z Rybnika **Lech Kowalski** i **Adam Łyczko**.

W ostatnich dniach wakacji w Dąbrowie Górniczej został rozegrany Ogólnopolski Turniej Młodzików o Puchar Prezydenta Dąbrowy Górniczej. Świetnie spisały się zespoły RMKS Rybnik, które zdobyły dwa pierwsze miejsca. Zwycięzili **Adam**

Grzelec i **Mateusz Blic**, a drugie miejsce zajęli **Bazyli Kowalski** i **Wawrzyniec Bonk**. Zawodnicy ci są uczniami klasy sportowej w Gimnazjum nr 8.

Sezon siatkówki plażowej za nami. Czas na siatkówkę halową. Zapraszamy na mecze rybnickich siatkarzy.

Rusza 4 edycja

We wrześniu pod patronatem Rybnickiego Młodzieżowego Klubu Sportowego w Rybniku rusza czwarta edycja Amatorskiej Ligi Piłki Siatkowej Rybnik 2002/2003.

Liga ma charakter otwarty, a każda drużyna może spróbować swoich sił. Drużyna, która zdobędzie pierwsze miejsce w tegorocznej edycji ligi będzie mogła uczestniczyć w turnieju mistrzów śląskich lig amatorskich. Warto dodać, że w poprzednim sezonie w rozgrywkach Ligi rywalizowało szesnaście zespołów, a zwycięską drużyną został **Expert Team Rybnik**.

Dodatkowych informacji udziela Komisarz Ligi **Tadeusz Bonk** pod numerami telefonów: **42 25 346 lub 42 25 377 – Wydział Edukacji Urzędu Miasta Rybnika**. Można również odwiedzić stronę internetową amatorskiej ligi: www.efekt-reklama.pl/als.

I wszystko jasne

Na trzy kolejki przed zakończeniem tegorocznych rozgrywek I ligi żużlowej wiadomo już, że po bardzo słabej jeździe w rundzie finałowej zespół RKM-u Rybnik zajmie w nich trzecie miejsce.

O bezpośredni awans do żużlowej ekstraklasy walczą jeszcze drużyny z Gniezna (lider po 17 kolejkach) i Zielonej Góry. Już pierwsze spotkanie rundy finałowej rozegrane w Rybniku z Zieloną Górą popsuło humor rybnickim zawodnikom, działaczom, a przede wszystkim kibicom. Rybniczanie z dwoma zawodnikami zagranicznymi w składzie ulegli gościom 39:50. Potem były kolejne porażki: w Rzeszowie 42:48 i w Gnieźnie 36:54. Te dwa ostatnie spotkania rybniczanie objechali w krajowym składzie, choć w Rzeszowie mieli się pojawić bracia Karlssonowie. Mieli, ale się nie pojawili.

Już po spotkaniu z Zieloną Górą w rybnickim klubie zawrzało. **Dominik Kolorz** prezes RKM-u stwierdził, że drużyna do końca tegorocznych rozgrywek

będzie jeździła w krajowym składzie, a na posezonowym walnym zebraniu zarządu poda się on do dymisji.

Trener **Jan Grabowski** po meczu z Zieloną Górą stwierdził: — *Można powiedzieć, że oprócz Mikaela (16 punktów) wszyscy zawiedli. Mecz był do wygrania, gdyż nienajlepiej spisywali się zawodnicy gości, ale niestety nie potrafiliśmy tego wykorzystać. To nie ja ustalałem skład na to spotkanie lecz zarząd, który twierdzi, że składy które ja ustalałem były złe. Pomimo tego zostają do końca sezonu w Rybniku, obowiązuje mnie umowa z klubem i chcę być fair w stosunku do swoich zawodników. Przed nami jeszcze kilka ważnych imprez (m.in. finał Młodzieżowych Drużynowych Mistrzostw Polski, który rozegrany zostanie 3 października w Bydgoszczy oraz finał Mistrzostw Europy), w których możemy jeszcze coś osiągnąć.*

No cóż, smutny koniec, choć nie tak dawno wydawało się, że w klubie wszystko zmierza w dobrym kierunku i cel jakim był awans, a w najgorszym wypadku udział w barażach zostanie zrealizowany. Tak się jednak nie stało.

Elity na wczesień

Sp. z o.o.

Klub Międzynarodowej Prasy i Książki Rybnik, ul. Sobieskiego 18, tel. 42 38 703

Katarzyna Kolenda-Zaleska, Pielgrzymka 2002. Wyd. Znak, Kraków 2002.

Zapis „na gorąco” niedawnej papieskiej pielgrzymki dokonany przez popularną dziennikarkę TVP. Autorce udało się odtworzyć nie tylko fakty tych trzech niezapomnianych dni, ale również ich atmosferę i emocje związane z obecnością Ojca Świętego. Książka zawiera również teksty wszystkich przemówień papieża i homilii oraz rozmowy z ludźmi dotyczące osoby i nauki Jana Pawła II. Lektura wrusza od pierwszej strony...

Majgull Axelsson, Kwietniowa czarownica. Wyd. W.A.B. 2002.

Polecana przez „Politykę” i wydana w Polsce pod patronatem medialnym TVP 1 bestsellerowa powieść szwedzkiej pisarki. Metafizyczna opowieść o siostrach, które nie wiedzą o istnieniu „tej czwartej”, „(...) uwięzionej w kalekim ciele”, ale posiadającej niezwykłą moc. Interesujące studium samotności, a zarazem wolności.

Górnośląski Informator Kulturalny (GIK), Wrzesień 2002.

Kalendarium imprez kulturalnych w regionie, wzbogacone interesującymi materiałami dziennikarskimi o twórcach, ośrodkach kultury i wydarzeniach. Numer wrześniowy poświęcony szczególnie 80. rocznicy działalności Biblioteki Śląskiej, a także filmowi „Pianista” Romana Polańskiego. Szkoda, że w informatorze nie ma nawet wzmianki o naszym mieście...

CD The Pianist. Music from and inspired by „The Pianist” a Roman Polański film. Sony Music Entertainment Polska.

Płyta zawiera utwory Chopina w wykonaniu Janusza Olejniczaka, w tym kilka nokturnów, ballad i walców, a także kompozycje Wojciecha Kilara „Dziesięć obrazów z getta”. Na zakończenie – mazurek Chopina w wykonaniu Władysława Szpilmana, którego losy film przedstawia. W książeczce – sceny z filmu i zdjęcia odtwórcy głównej roli Adriana Brody'ego.

Nagroda za rozwiązanie krzyżówki – dwa bony towarowe wartości 50 zł każdy ufundowane przez Empik Klub Międzynarodowej Prasy i Książki

Rozwiązania na kartkach pocztowych prosimy przysyłać lub przynieść do redakcji: „Gazeta Rybnicka”, Rynek 12a, skr. poczt. 96, 44-200 Rybnik do 9 października br.

Wśród autorów prawidłowych rozwiązań rozlosujemy dwa bony towarowe, po 50 zł każdy, ufundowane przez Empik.

Rozwiązanie krzyżówki z nr 8 „GR” – **RULON**. Nagrody, dwa bony towarowe, po 50 zł każdy otrzymują: **KLAUDIA GILNER** i **ŁUKASZ MUSIOŁ** z Rybnika

Krzyżówka

Rozwiązaniem krzyżówki będzie wyraz, który powstanie z liter w polach oznaczonych kropkami.

		↓			↓
NIENIŻY TEREN ZIELENI		↓	CZŁOWIEK POSTAC	ZARTOB. ŻOLNIERZ	↓
LA. 84		●			
↳		●			KRAINA SZCZĘŚLI WOSG
JACHT LODOWY NA TRZECH PŁOZACH		●			
↳		●			
FRONTONA ELEWACJA BUDYNKU		●			
		●	OBICIONA SZTUCZNA SKÓRA		

Łyknij tlenu...

Tlenoterapia stymuluje odtruwanie organizmu, odmładza, aktywuje jego siły witalne i odpornościowe.

Badania wykazały, że niedotlenienie organizmu jest jednym z głównych powodów osłabienia systemu odpornościowego. Ze wszystkich niezbędnych do życia elementów, tlen ma największe znaczenie. Bez niego nie byłby możliwy metabolizm, dzięki któremu powstają energia i przemiany biochemiczne. Niedotlenienie, stres, zanieczyszczenie powietrza, palenie papierosów, picie kawy, alkoholu, sprawiają że 70 bilionów komórek organizmu jest niedotlenionych. To jeden z powodów powstania wielu schorzeń cywilizacyjnych: choroby wieńcowej, nadciśnienia, niedociśnienia. Odbija się to więc na pracy mózgu, serca i nerek. Objawia się to ciągłym zmęczeniem, bólami głowy, kłopotami z koncentracją. Niedotleniony organizm staje się mało wydolny i niesprawny

Historia terapii

Na zachodzie tlenoterapia jest popularna od kilkunastu lat. Lecznice właściwości tlenu odkrył w 1977 roku prof. Manfred von Ardenne. Opisał on mechanizm kapilarnego połączenia. Polega on na tym, że w pewnym momencie podczas terapii tlenowej w naczyniach włosowatych następuje gwałtowny wzrost przepływu krwi. Poprawia to znaczenie dokrwienia organizmu, który przez włókniki tworzy sobie własne bypasy.

Badania nad leczniczym i profilaktycznym stosowaniem tego gazu prowadzili także Otto Wartburg i Linus Pauling z Instytutu Rockefellera NASA – laureaci Nagrody Nobla.

Tlenoterapia jest uznaną naukowo metodą stosowaną przez wybitne kliniki na świecie. Pozwala odtruć organizm, poprawia przemianę materii, obniża poziom cholesterolu, odmładza. Pomaga zachować młodość i urodę – tlen powoduje, że zmarszczki się wygładzają, a skóra staje się biologicznie młodsza, gładka, jędrna. Z powodzeniem wykorzystują ją gwiazdy filmowe i artyści estradowi, np. Tina Turner. Aktor Woody Harrelson twierdzi, że najlepszym lekarstwem na zmęczenie jest kilka łyków tlenu o zapachu pomarańczy.

Pobieranie tlenu

Do niedawna taka terapia uchodziła za zbętek, zwłaszcza że nie jest tania. Minuta tlenoterapii kosztuje w Polsce 1 zł. Badanie specjalnym urządzeniem – sondą pozwala ustalić tzw. wiek tlenowy oraz niedotlenienie naszego organizmu. Pomiar jest bezbolesny, wynik to wydruk komputerowy. Badanie kosztuje 25 zł. Często okazuje się, że wiek tlenowy osoby jest dwu lub trzykrotnie większy niż jej wiek metrykalny. Tlen odpowiednio nawilżony podawany jest przez maskę zakładaną na usta i nos lub bezpośrednio do nosa podłączoną z aparatem tłoczącym życiodajny gaz kaniulą.

Pobieranie tlenu może się odbywać, gdy siedzisz w fotelu lub leżysz na leżaku, słuchając relaksacyjnej muzyki, przeglądając prasę lub wypoczywając. Nieodłącznym elementem zabiegu jest popijanie pysznego koktajlu witaminowego, który niszczy wolne rodniki oraz ułatwia przyswajanie tlenu podczas jego pobierania. Dawka życiodajnego gazu jest ściśle określona podczas pomiaru – nie trzeba się bać przedawkowania. Z badań niemieckich wynika, że osoby regularnie poddające się tlenoterapii żyją dłużej nawet o 10 lat.

c.d. w następnym numerze

Polskie Centrum Terapii Tlenowej® Bar tlenowy®

Autoryzowany partner

ul. Raciborska 3, I piętro, 44-200 Rybnik, tel. (032) 42 23 871

Zapraszamy od poniedziałku do piątku 10.00 – 18.00
w soboty 10.00 – 13.00

Prosimy o rejestrację telefoniczną

WYCENA NIERUCHOMOŚCI

Uprawniony Rzecznik Majątkowy

mgr inż. Krzysztof URBAŃCZYK

tel./fax 423 53-23, 0502 692 063, Rybnik, Plac Wolności 2

WYCENY NIERUCHOMOŚCI

POŚREDNICTWO KUPNA-SPRZEDAŻY
SZKODY GÓRNICZE, DORADZTWO

„POSESOR” inż. Irena Kuczera, inż. Mirosława Grycman
Rybnik, ul. Kraszewskiego 7, tel. 755 86 40, 422 86 78

zarządzanie i administrowanie budynkami

Uprawniony Zarządca Nieruchomości

mgr Romuald Jokel

tel./fax (0-32) 422 74 02, 0604 242 085

- LO EKSTERNISTYCZNE (zajęcia w II LO; 1,5 r. - 3 semestry)
- PRZYGOTOWAWCZY DO EGZ. GIMNAZJALNYCH (III KL.)
- ANGIELSKI, NIEMIECKI
- KSIĘGOWO-PODATKOWY
- OBSŁUGI KOMPUTERA
- KAS FISKALNYCH

KURSY X 2002!
Atena

Rybnik, ul. Rynek 6, tel. 42-35-470. Zapraszamy w godz. 9.00 – 17.00

NAPRAWA pralek, lodówek

AMICA, ARDO, BOSCH,
CANDY, POLAR,
ZANUSSI, WHIRPOOL

Dojazd
GRATIS!

Jerzy Ogon

42 19 227, 0 692 123 040

PRODUKCJA PŁYTEK CEMENTOWYCH

wyprzedaż artykułów
ogrodniczych

Rybnik, ul. Kościuszki 45, tel. 42 38 208

Naprawa telewizorów i magnetowidów tunerów SAT i audio HI-FI

firm krajowych i zagranicznych:

OTAKE, ORION, CURTIS, ROYAL-LUX, GRUNDIG, THOMSON,
PANASONIC, TRILUX, ELEMIS, BIAZET, OTF, CROWN
i inne na oryginalnych częściach.

Zakład Serwisowy „Emiter”, Rybnik, ul. Hutnicza 21, (hoczna Kościuszki), tel. 423 96 06

Alkoholizm

odtruwanie,
esperal,
psychoterapia

„COUNSELORS”
0-32/423-04-00

REHABILITACJA, MASAŻ,
GIMNASTYKA KOREKCYJNA
TERAPIA MANUALNA

mgr fizjoterapii i odnowy biologicznej
Andrzej Myśliwiec

Rybnik-Wielopole, ul. Weteranów 9,
tel. 0-604-254-312, 42-650-86

SERDECZNIE ZAPRASZAMY!

PROMOCJA

PUSTAKI

TRANSPORT

ZA- I WYŁADUNEK

oferuje wytwórnia Rybnik-Golejów,
tel. (0-32) 426 55 37, 0602 622 439

ściemki dzienne		ściemki nośne	
14 cm	wysokość	14 cm	
12 cm	szerość	25 cm	
38 cm	długość	38 cm	

Firma odzieżowa „SMUDA”

Firma Odzieżowa „SMUDA” jest firmą prywatną, której założycielką i właścicielką jest pani Danuta Smuda. Firma działa na polskim rynku już od 25 lat.

Dorobkiem firmy jest nowy zakład z szeroko rozwiniętym, nowoczesnym parkiem maszynowym. Zatrudniamy w zakładzie wykwalifikowaną kadrę pracowniczą, dzięki której nasze wyroby cechuje wysoka jakość. Firma nasza specjalizuje się w produkcji odzieży damskiej, męskiej, młodzieżowej i dziecięcej. Jest to odzież na każdą porę roku, szyta z wysokiej jakości tkanin, w szerokiej gamie kolorów i fasonów.

Od 1 lipca 2002 r. otwarliśmy nowy, duży sklep firmowy, zastępując nim dotychczas działający, zbyt mały aby mógł pomieścić cały asortyment, sklep przy siedzibie firmy. W nowo otwartym sklepie oferujemy cały asortyment towarów sztych w naszej firmie. Znajdą w nim państwo płaszcze i kurtki – zimowe

i przejściowe, damskie, męskie i dziecięce, kostiumy, garsonki, sukienki, bluzki, spodnie, spódnice... itd. Nasze kolekcje systematycznie wzbogacane są o nowe fasony zgodnie z trendami mody i zapotrzebowaniem rynku, a także

sugestiami naszych klientów. Polecamy również kolekcję odzieży dziecięcej i młodzieżowej, na którą zwracamy coraz większą uwagę. Nasze towary, prócz wysokiej jakości cechuje również przystępna cena, która w dzisiejszych czasach jest niezbędnym atutem w pozyskiwaniu klientów.

Wszystkich zainteresowanych zapraszamy do odwiedzenia naszego nowego sklepu firmowego mieszczącego się w Rybniku przy ulicy Chełmońskiego.

**Firma odzieżowa „SMUDA”
ubierze każdego swojego klienta
Tanio, modnie i wygodnie!**

Gamrat
SKŁAD FABRYCZNY
HURT - DETAL

WYKŁADZINY DYWANOWE 2 - 5M SZER.
WYKŁADZINY PCV 1,5 - 4 M SZER.
CHODNIKI
RYNNY, SIDING
PANELE
AKCESORIA WYKONCZENIOWE
I INNE ARTYKULY

WYJĄTKOWO
KORZYŚCIE
CENY!!!

44-200 Rybnik, ul. Ks. Brudnioka 4
tel./fax 423-87-44, kom. 0601 44 88 67
44-280 Rydułtowy ul. Ofiar Terroru 61

FIRMA ODZIEŻOWA „SMUDA”

Producent odzieży

damskiej, męskiej, młodzieżowej, dziecięcej

44-200 Rybnik, ul. Świerklańska 40, tel. 42 26 967

MAGNOLIA = Maria Koch =

Okolicznościowe przyjęcia:

- ✓ wesela
- ✓ komunie
- ✓ bankiety
- ✓ stypy

**BIESZCZADY
WYNAJEM
DOMKÓW**

Rybnik, ul. św. Antoniego 10, tel. 42 217 30, 45 50 225

Auto Hi-Fi

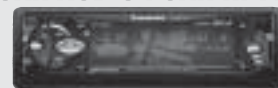
mgr inż. Mirosław Piątkowski

SPRZEDAŻ I MONTAŻ:

**AUTOALARMY, Immobilisery, powiadamiacze,
blokady elektroniczne, układy antyporwaniowe**

Sprzęt renomowanych firm CAR AUDIO i CAR Hi-Fi:

**Blaupunkt, Alpine, Pioneer, JVC,
Panasonic, Kenwood, Kicx, Tonsil,
Lanzar, Legacy, Jensen, JBL, GMS**

KOMIS AUTO RADIO

Tel. 42 24 357

Rybnik Ligota, ul. Studzienna 51d (róg ul. Prostej i ul. Studziennej)

Montaż zakupionych u nas odtwarzaczy - GRATIS

CZYNNE: pon.-pt. 8.30 - 17.00, sobota 9.00 - 13.00

Skup surowców wtórnych s.c.

44-206 Rybnik—Chwałowice, ul. 1 Maja 57 (za kopalnią)
tel. 739 37 54

**zakupi każdą ilość
makułatury
złomu stalowego i żeliwnego
złomu metali kolorowych
złomu akumulatorów z elektrolitem**

Czynne od poniedziałku do piątku od 7.00 do 15.00

PRZEDS. PROD. USEL. HANDL.

SANROW

WSZELKIE MATERIAŁY INSTALACYJNE
Rury i kształtki miedziane
Grzejniki c.o. płytowe i konwektory
Pompy GRUNDFOS
Wkłady kominowe atestowane
Izolacje termiczne

44-200 Rybnik, ul. Kraszewskiego 7
tel./fax 032 739 53 97
tel./fax 422 72 60

USŁUGI

Instalacje wod.-kan.
centralnego ogrzewania
Kotłownie węglowe,
olejowe, gazowe

Dyżury Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Rybniku

odbywają się w drugą i czwartą środę każdego miesiąca w godz. od 10.00 do 14.00 w siedzibie Starostwa, ul. 3 Maja 31, tel. 42-28-300

Dyżury poselskie PiS

Posel PiS Bolesław Piecha pełni dyżury poselskie w poniedziałki od 14.00 do 16.00 przy ul. Sobieskiego 14 a (w pasażu). Uprasza się o wcześniejsze umawianie telefoniczne lub osobiste.
Tel. 42-28453

Dyżury radnych Sojuszu Lewicy Demokratycznej w każdy czwartek w miejsko-powiatowym biurze SLD

w godzinach od 16.00 do 18.00, tel. 42 27 914, Plac Wolności 7/12

Dyżury PO

Platforma Obywatelska zaprasza wszystkich sympatyków na spotkania otwarte w każdy pierwszy poniedziałek miesiąca o godz. 20.00 do biura w Rybniku przy ul. 3 Maja 30 (biurowiec naprzeciw dworca PKS). Osoby chętne do aktywnego działania zapraszamy na spotkania Zarządu PO w każdy trzeci poniedziałek miesiąca również o godz. 20.00 w siedzibie PO. Dyżury Platformy Obywatelskiej w Rybniku, w czasie których udzielimy Ci wszelkich wiadomości i porad, odbywają się w każdy poniedziałek od godz. 18.00 do 20.00 w siedzibie PO.

ADRES REDAKCJI:

44-200 Rybnik
Rynek 12a (oficyna)
Skrytka pocztowa 96
tel./fax 42-28-825, 42-60-070

e-mail: gazeta@um.rybnik.pl, http://www.rybnik.pl/gazeta
Redakcja czynna od poniedziałku do piątku

GAZETA RYBNICKA. Miesięcznik kulturalno-społeczny.

WYDAWCA: Rybnickie Centrum Kultury na zlecenie Rady Miasta.

REDAKTOR NACZELNA: Wiesława Różańska.

REALIZACJA: INFOMAX

BIURO OGŁOSZEŃ: INFOMAX, Rybnik, Rynek 12a,
tel. 423-80-88, tel./fax 423-80-90 od 8.00 do 15.00

Zastrzegamy sobie prawo skracania tekstów i zmiany tytułów.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

KOLOROWE KSERO LASEROWE VIDEOTEKA

Zapraszamy: od poniedziałku
do piątku: 10.00 do 18.00

a także czarno-białe formaty A4 i A3
BARDZO DOBRA JAKOŚĆ KOPII

Zapraszamy także
do pracowni reklamy

Teatr Ziemi Rybnickiej, Rybnik, ul. Saint Vallier
tel. 42-22-132, fax: 739-58-31, http://www.kultura.rybnik.pl

Autoryzowane laboratorium
Fuji EXPRES Leszek Ronczka,
44-200 Rybnik, ul. Reja 2, tel. 42-39-200

Zapraszamy do nowootwartego
zakładu fotograficznego ze studiem.

Rybnik, os. Nowiny, obok kościoła św. Jadwigi. Przed zakładem dogodny parking

Telefon zaufania: 42-33-555

Czynny w dni powszednie od 17.00 do 7.00.
W soboty, niedziele i święta całodobowo.

Uwaga! Panie po amputacji piersi

Amazonko

Masz problemy? Potrzebujesz pomocy? A może pomożesz innym?
Skontaktuj się z nami. Stowarzyszenie Amazonek „Odnowa”,
Rybnik, ul. Kościuszki 17, tel. 42-35-511, poniedziałek 10 - 12,
środa 15 - 17, piątek 10 - 12
Spotkania „Amazonek” w każdy II wtorek miesiąca o 16.00
przy ul. Kościuszki 17.

Dyżury Miejskiej Komisji

ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rybniku,
ul. Hallera 8 (pokój nr 11):

Poniedziałek 13.00 - 14.30; Wtorek 15.30 - 17.00; Środa 15.30 - 17.00
Czwartek 15.30 - 17.00 **Telefon: 42-26245**

Telefon informacyjny

Anonimowych Alkoholików 253-79-83

czynny poniedziałek, środa, czwartek w godz. 17.00 do 20.00

12.000
NAKLADU GRATIS!

NAJWIĘKSZY LOKALNY NAKŁAD TWOJEGO OGŁOSZENIA

CENY REKLAM I OGŁOSZEŃ:

strony czarno-białe ogłoszenia ramkowe

1 strona - od 841 zł
1/2 strony - od 466 zł
1/4 strony - od 245 zł
1/8 strony - od 126 zł
1/16 strony - od 66 zł
1/32 strony - od 33 zł

strony kolorowe:

strona przedostatnia

1 strona - od 1359 zł
1/2 strony - od 721 zł
1/4 strony - od 381 zł
1/8 strony - od 211 zł

strona ostatnia

1 strona - od 1699 zł
1/2 strony - od 892 zł
1/4 strony - od 467 zł
1/8 strony - od 254 zł

Artykuł sponzorowany

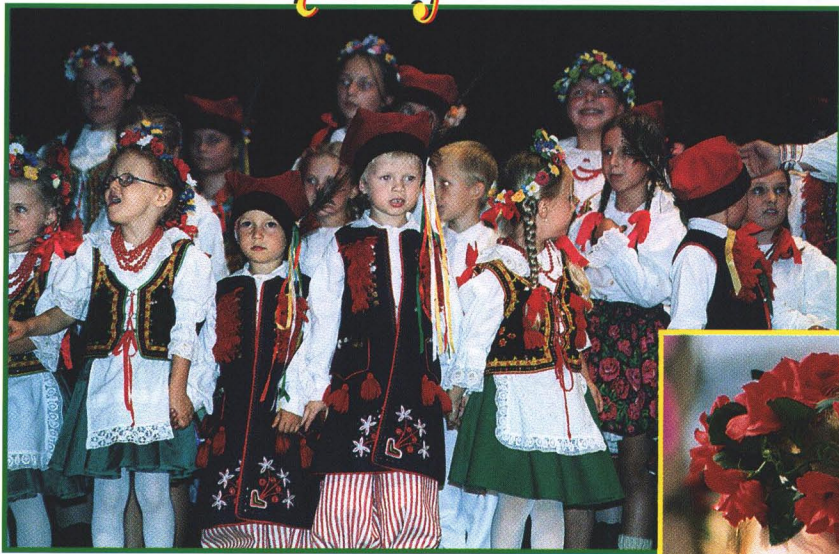
1 strona - 890 zł
1/2 strony - 449 zł

ceny netto + 22% VAT

NAJLEPSZY BEZPOŚREDNI BEZPŁATNY KOLPORTAŻ

Biuro ogłoszeń: Infomax, Rybnik, Rynek 12a,
tel. 423-80-88, tel./fax 423-80-90

Międzynarodowa „Przygoda”

Zdjęcia:
arch. OPP-ZTL „Przygoda”